

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Bakalářská práce

2015

Gabriela Veselá

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Gabriela Veselá

**Změna americké politiky vůči Kubě po
nástupu Baracka Obamy**

Bakalářská práce

Praha 2015

Autor práce: **Gabriela Veselá**

Vedoucí práce: **Doc. PhDr. Francis D. Raška, Ph.D.**

Rok obhajoby: **2015**

Bibliografický záznam

Veselá, Gabriela. *Změna americké politiky vůči Kubě po nástupu Baracka Obamy*. Praha, 2015. 97 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí bakalářské práce Doc. PhDr. Francis D. Raška, Ph.D.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá americkou zahraniční politikou vůči Kubě po nástupu prezidenta Baracka Obamy. Hlavním cílem práce je zodpovědět, jak se od roku 2009 změnilo směřování americko-kubánské politiky a jaký vliv na tyto pozitivní změny měl mimo jiné vstřícný přístup nového prezidenta a jeho vládní administrativy vůči Kubě. Práce analyzuje vlivy, které se podílely na postupném uvolňování politického napětí mezi USA a Kubou, události, které k němu v průběhu let 2009–2014 napomohly a kroky, které americká i kubánská vláda podnikly v rámci zintenzivnění spolupráce. Práce se zaměřuje hlavně na vliv, který měl Obama na zlepšení vztahů mezi zeměmi během svého prezidentství. Společně s tím jsou v práci analyzovány i překážky, jako jsou například americké ekonomické embargo vůči Kubě či nedostatečný respekt kubánského režimu k lidským právům, které bránily v cestě k obnovení plné americko-kubánské spolupráce. Autorka dochází k závěru, že hlavní podnět, který vedl k obnovení diplomatických vztahů mezi USA a Kubou v prosinci 2014, představuje zejména vstřícnější politika Baracka Obamy, která odmítla navázat na dosavadní nefunkční formu protikubánské politiky uplatňovanou většinou amerických prezidentů od 60. let dvacátého století. Směřování Obamovy americko-kubánské politiky podpořil také fakt, že současná americká veřejnost nesouhlasí s více než padesát let trvající rigidní politikou vůči Kubě. Na normalizování vztahů mezi USA a Kubou se podílela jak ochota kubánského prezidenta Raúla Castra spolupracovat se Spojenými státy, tak liberálnější přístupem Baracka Obamy ke kubánské politice.

Abstract

This bachelor thesis deals with American foreign policy towards Cuba after President Barack Obama became president. The main objective of this work is to answer how the US-Cuban relationship has changed since 2009, and to show the positive approach of the new president and his government administration towards Cuba and their share on these changes. The thesis analyses factors that resulted in gradual releasing of political tension between the US and Cuba, events that contributed to this process over the years 2009–2014 and steps that US and Cuban governments have undertaken to develop mutual cooperation. The work focuses mainly on the influence throughout presidency of Obama and his efforts to start negotiations with Cuban government. Along with this, the thesis analyses matters that prevented and still partly prevent full recovery of US-Cuban future cooperation, such as economic embargo imposed on Cuba and lack of Cuban respect for human rights. The author comes to conclusion that recovery of diplomatic relations between the US and Cuba in December 2014 is mainly the result of forthcoming policy of Barack Obama, who refused to go on in non-functional form of the anti-Cuban policy, applied by most American Presidents since the 60s. Thanks to Raul Castro's willingness to cooperate in joint negotiations and liberal approach of Barack Obama to the Cuban policy, the two presidents managed to restore mutual relations officially, supported by public resistance to a rigid policy towards Cuba, lasting for over fifty years.

Klíčová slova

USA, Kuba, zahraniční politika, Barack Obama, Raúl Castro, embargo, diplomatické vztahy

Keywords

USA, Cuba, foreign policy, Barack Obama, Raúl Castro, embargo, diplomatic relations

Rozsah práce: 55 588 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval/a samostatně a použil/a jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 7. 5. 2015

Gabriela Veselá

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Doc. PhDr. Francisi D. Raškovi, Ph.D. za připomínky k mé práci, své rodině za podporu během psaní a především své matce Janě za připomínky k práci a pomoc s korekturou.

Institut mezinárodních studií

Projekt bakalářské práce

PROJEKT BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno:

Gabriela Veselá

E-mail:

gaba.vesela@seznam.cz

Semestr:

letní

Akademický rok:

2014/2015

Název práce:

Změna americké politiky vůči Kubě po nástupu Baracka Obamy

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok):

Letní semestr 2015

Vedoucí bakalářského semináře:

PhDr. Marek Pečenka

Vedoucí práce (není povinné):

Doc. PhDr. Francis D. Raška, Ph.D.

Zdůvodnění výběru tématu práce (5 řádek):

Téma vztahu Kuby a Spojených států jsem zvolila, neboť se zajímám o zahraniční politiku USA. Komplikovaný vztah mezi těmito dvěma zeměmi je po dlouhou dobu diskutován v médiích i americké politice a vyvolává značné kontroverze ve světové politice a mezi veřejností. Nástup prezidenta Baracka Obamy vzbudil očekávání, že by se rigidní přístup americké politiky vůči Kubě mohl transformovat a země by mohly začít spolupracovat. Ačkoliv není problém na jednotlivé události spojené s postupným uvolňováním napětí mezi USA a Kubou najít literární zdroje, narazila jsem na nedostatek literatury shrnující celkové změny v americko-kubánské politice za Obamova prezidenství. K tomuto tématu se díky jeho aktuálnosti také objevuje velmi málo české literatury.

Předpokládaný cíl (5 řádek):

Cílem práce je analyzovat změnu amerického přístupu k zahraniční politice vůči Kubě po nástupu Raúla Castra a Baracka Obamy.

Z práce je jasné, že došlo k pozitivní proměně přístupu americké politiky: cílem práce tedy bude zodpovědět, jaké kroky americká vláda učinila ke zlepšení vztahů Kuby a USA, konkrétně jak se prezident Obama od roku 2009 podílel na okolnostech vedoucích k obnově spolupráce v prosinci 2014.

Základní charakteristika tématu (10 řádek):

Téma mé práce se zabývá vývojem mezinárodních vztahů mezi zeměmi USA a Kubou po nástupu Baracka Obamy. Napětí mezi zeměmi vzniklo již v době Castrova převratu na Kubě v 50. letech a pokračovalo v průběhu studené války, kdy se země nejvíce odcizily karibskou krizí. S nástupem amerického prezidenta Obamy se objevila možnost, že by se díky prezidentově vtřícnějšímu přístupu ke kubánské politice mohlo mezi zeměmi zmírnit více než padesátileté napětí. K postupné obnově jednání v oblastech společného zájmu USA a Kuby napomohla

také ochota Raúla Castra zlepšit vzájemné vztahy. Přesto, že spolu již strany v prosinci 2014 oficiálně obnovily spolupráci, některé závažné spory jako například americké embargo či odpor Kongresu k odstranění sankcí vůči Kubě stále komplikují navázání plných diplomatických vztahů.

Předpokládaná struktura práce (10 řádek):

V úvodu práce vyznačím svojí metodologii práce, stručně shrnu vývoj kubánsko-amerických vztahů a charakterizuji, jakým způsobem se změnila protiamerická politika po nástupu Raúla Castra na Kubě a provedu kritiku literatury. Práce pak bude rozdělena na 4 kapitoly, které budou analyzovat změny americko-kubánské politiky a podněty, které tyto změny ovlivnily. Obsah kapitol je posuzován z pohledu americké administrativy, veřejnosti i samotného prezidenta Obamy. Dále zanalyzuji spory, které obou zemím brání v navázání spolupráce, Obamovo směřování kubánské politiky i postupy, které vlády uplatnily ke zlepšení vzájemných vztahů, které vyvrcholily změnou americko-kubánské politiky 17. prosince 2014. Ta prolomila přes 50 let trvajících nevráživost.

V závěru bych shrnula výsledky analýzy, odpověděla na položené otázky a popsala, jaké byly hlavní proměny americké politiky vůči Kubě od nástupu Baracka Obamy a Raúla Castra do funkce.

Základní literatura (10 nejdůležitějších titulů):

„Fact sheet by president Obama Charting new course to Cuba“, The official site of White house,

<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/12/17/fact-sheet-charting-new-course-cuba> (staženo dne 26. 4. 2015).

Guillermo J. Grenier a Hugh Gladwin, 2014 Fiu Cuba poll: how Cuban Americans in Miami view U.S. policies toward Cuba (FIU, Cuban research institute: Miami, 2014).

Arturo Lopez-Levy, 'Chaos and Instability': Human Rights and U.S. Policy Goals in Cuba, report on Human rights (NACLA, September/October 2011).

William M. LeoGrande, Fresh Start for a Stale Policy: Can Obama Break the Stalemate in U.S.-Cuban Relations? School of Public Affairs, (Washington: American University, 2012).

„Normalizing Relations With Cuba: The Unfinished Agenda“, Wiliam LeoGrande, The Newsweek, <http://www.newsweek.com/normalizing-relations-cuba-unfinished-agenda-303232> (staženo dne 1. 5. 2015).

„Statement by the President on the Human Rights Situation in Cuba“, Official White House site, <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/statement-president-human-rights-situation-cuba> (staženo 20. 3. 2015)

Mark P. Sullivan, Cuba:U.S. Policy and Issues fot the 113th Congress, (Washington: Congressional research service, 31. 7. 2014).

„U.S.-Cuba Relations“, Council on Foreign Relations, independent, nonpartisan membership organization, think tank, and publisher, <http://www.cfr.org/cuba/us-cuba-relations/p11113> (staženo dne 1. 4. 2015)

„US congressional leaders vow to block Cuba embassy and ambasador“, The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2014/dec/18/cuba-embargo-supporters-block-embassy-plans> (staženo 1. 5. 2015).

„U.S. Relations With Cuba, Fact Sheet“, Official site of U.S. Department of State, <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/2886.htm> (staženo 10. 3. 2015)

Podpis studenta a datum

7. 5. 2014

Schváleno

Datum

Podpis

Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		

Obsah

ÚVOD.....	2
1. NÁZORY A VLIVY NA AMERICKOU POLITIKU VŮČI KUBĚ	6
1.1 <i>Americká veřejnost a její postoj k americko-kubánské otázce.....</i>	<i>6</i>
1.1.1 <i>Průzkumy veřejného mínění Američanů v otázce americko-kubánské politiky</i>	<i>7</i>
1.2 <i>Kubánská komunita na Floridě a její postoj k americko-kubánské politice.</i>	<i>8</i>
1.2.1 <i>Průzkumy veřejného mínění kubánské komunity v USA v otázce americko-kubánské politiky.....</i>	<i>9</i>
1.3 <i>Mezinárodní instituce OSN a americko-kubánská politika .....</i>	<i>10</i>
2 Hlavní překážky bránící jednání americké a kubánské vlády za Obamova prezidentství.....	12
2.1 <i>Nedostatečné dodržování lidských práv kubánských obyvatel .....</i>	<i>12</i>
2.2 <i>Represe vůči politickým vězňům na Kubě.....</i>	<i>13</i>
2.3 <i>Ekonomické embargo a požadavek zavedení demokracie na Kubě.....</i>	<i>14</i>
2.4 <i>Přítomnost Kuby na americkém seznamu států podporující terorismus ....</i>	<i>16</i>
2.5 <i>Cuban Five.....</i>	<i>17</i>
2.6 <i>Zadržení Allana Grosse .....</i>	<i>18</i>
3 OBAMŮV PŘÍSTUP K OTÁZCE KUBY DO ROKU 2014.....	20
3.1 <i>Přístup Baracka Obamy ke kubánské otázce před volbami roku 2008 .....</i>	<i>20</i>
3.2 <i>Omezení restrikcí v kubánské politice během prvního roku Obamova prezidentství.....</i>	<i>21</i>
3.3 <i>Uvěznění Alana Grosse a zvýšení napětí mezi zeměmi.....</i>	<i>23</i>
3.4 <i>Americko-kubánská politika po volbách roku 2012 a obnovení jednání s Kubou .....</i>	<i>24</i>
4 ZMĚNA KUBÁNSKO-AMERICKÉ POLITIKY PO 17. PROSINCI 2014... 26	
4.1 <i>Kroky k normalizaci americko-kubánských vztahů.....</i>	<i>27</i>
4.2 <i>Neshody v Kongresu ohledně změn v americko-kubánské politice.....</i>	<i>29</i>
4.3 <i>Výsledky plynoucí z částečného obnovení spolupráce.....</i>	<i>31</i>
ZÁVĚR.....	33
SUMMARY	34
POUŽITÁ LITERATURA.....	36

Úvod

Ve své bakalářské práci se zabývám směřováním americko-kubánské politiky po nástupu nového amerického prezidenta Baracka Obamy v roce 2009 do prolomení americko-kubánské izolace v prosince 2014. Nepřátelské vztahy mezi Spojenými státy a Kubou byly definovány pomocí ekonomických sankcí, diplomatické izolace a omezenou komunikací mezi zeměmi. Napětí mezi nimi vzniklo již v době převratu Fidela Castra na Kubě v 50. letech a vyvrcholilo karibskou krizí v roce 1962. Administrativa prezidenta J. F. Kennedyho zavedla striktní politiku ekonomických sankcí vůči Kubě. Touto danou verzí se řídily administrativy následujících amerických prezidentů. S nástupem nového amerického prezidenta Baracka Obamy se objevila možnost, že by se díky prezidentově vtřícnějšímu přístupu ke kubánské politice mohlo mezi zeměmi zmírnit více než padesátileté napětí a dojít k obnově diplomatických vztahů mezi nepřáteli. Uvolnění americko-kubánské politiky by však nemohlo nastat bez vládních změn na Kubě. V roce 2008 byl zvolen prezidentem Kuby namísto nemocného Fidela Castra jeho bratr Raúl Castro. Po nástupu do funkce veřejně zkritizoval fungování stávajícího režimu a zavedl částečná reformní opatření, která měla pomoci špatné ekonomické situaci v zemi. Nový prezident se také angažoval v mezinárodní politice a přispěl k navázání mezivládních jednání i s kubánským protivníkem, Spojenými státy.¹

Otázka směřování kubánsko-americké politiky je velmi diskutované téma jak v akademické sféře, tak v mezinárodní politice. Souhrnná analýza přístupu prezidenta Baracka Obamy v americko-kubánské politice za doby jeho prezidentsví by mohla pomoci objasnit, jaké kroky vedly k navázání jednání obou zemí a zda je pravděpodobné, že bude spolupráce mezi USA a Kubou pokračovat v budoucnu. Cílem práce je analyzovat změnu amerického přístupu k zahraniční politice vůči Kubě po nástupu Baracka Obamy. Z práce vyplývá, že během Obamova prezidentství došlo k pozitivní proměně přístupu americké politiky. Práce analyzuje jednotlivé faktory, které ovlivnily směřování americko-kubánské politiky. Snažím se zodpovědět, jaké kroky americká vláda učinila ke zlepšení vztahů Kuby a USA, konkrétně jak se prezident

---

¹„Raúl Castro’s Foreign Policy Background“, [akademia.edu](http://www.academia.edu/4187666/Ra%C3%BAI_Castro_s_Foreign_Policy_Background), http://www.academia.edu/4187666/Ra%C3%BAI_Castro_s_Foreign_Policy_Background (staženo 9. 5. 2015)

Obama od roku 2009 podílel na okolnostech vedoucích k normalizaci vztahů v prosinci 2014. Zejména hodlám zaměřit pozornost na otázku, jak se proměnila v průběhu let 2009 - 2014 Obamova politika vůči Kubě. Společně s tím posoudím, jaké překážky ve vztazích obou zemí bylo třeba překonat.

Práce je zpracována jako analýza změn mezinárodních vztahů mezi USA a Kubou od roku 2009 z pohledu americké administrativy. Rozeberu politická rozhodnutí prezidenta Obamy a částečně i Raúla Castra a posoudím vzájemnou interakci obou zemí od roku 2009 do navázání oficiální spolupráce 17. prosince 2014. Zkoumáním konkrétních politických událostí vyvodím, jak reagovala americká administrativa na kroky kubánské vlády a naopak.

V první kapitole se zabývám přístupem americké veřejnosti k otázce kubánské politiky společně s vlivem kubánské menšiny v této otázce. V druhé kapitole uvádím spory mezi USA a Kubou, které brání vzájemné spolupráci a následně analyzuji proč. Na to navazuje chronologický popis a analýza opatření, které podnikla administrativa prezidenta Baracka Obamy ve spojení s americko-kubánskou politikou. Ta vyvrcholila oznámením normalizace vztahů 17. prosince 2014. Spolu s touto přelomovou událostí také zmíním několik překážek (jako je například odpor Kongresu vůči normalizování vztahů s Kubou), které brání plnému navázání diplomatických vztahů. V závěru odpovím na položené otázky a shrnu vývoj Obamovy administrativy v americko-kubánské politice. Společně s tím také na základě analyzovaných informací odpovím na otázku, zda je pravděpodobné, že dojde v blízké době k obnovení diplomatických vztahů mezi Kubou a USA.

Na téma kubánsko-amerických vztahů není problém najít dostatek literatury jak v odborných tištěných publikacích, tak v internetových zdrojích. Velká část odborných publikací odkazuje na Fidela Castra a jeho striktní přístup k USA, komplikované je vybrat relevantní akademické články, které se zabývají situací zahraniční politiky mezi Kubou a USA po roce 2008. Tématu není z hlediska české literatury věnována velká pozornost, téměř veškeré zdroje jsou tudíž anglicky psané. Zdroje k mé práci jsou tvořeny jak primární tak sekundární literaturou. Část zdrojů tvoří díla amerických akademiků, kteří se věnují problematice kubánsko-amerických vztahů. Jedním z hlavních přispěvatelů do diskuze současných kubánsko-amerických vztahů je profesor William LeoGrande, specialista na politiku USA vůči Latinské Americe. Tento akademik byl poradcem vlády v zahraniční politice Spojených států v kubánské otázce a publikoval několik významných prací v oblasti kubánských studií. Jeho články *Making-*

up is hard to do: Obama's 'new approach' towards Cuba a *Engaging Cuba: A roadmap* jsou jedny z článků, které se věnují Obamově přístupu ke kubánskému politickému problému. Článek *Fresh Start for a Stale Policy: Can Obama Break the Stalemate in U. S. -Cuban Relations?*, o který se opírá třetí kapitola mé práce, poskytuje přehlednou analýzu kubánské politiky prezidenta Obamy do roku 2012.

Podstatnou část zdrojů tvoří také primární literatura, oficiální stanoviska prezidenta Obamy, kanceláře Bílého domu či amerického ministerstva zahraničí. Tyto dokumenty jsou pro mou bakalářskou práci stěžejní, neboť jsou přímým zdrojem oficiální politiky USA a popisují kroky americké politiky v kubánské otázce. K těmto pramenům je nutné přistupovat kriticky, neboť často posuzují záležitosti v americko-kubánské politice z hlediska priorit americké politiky. Nejpodstatnějšími dokumenty jsou *Memorandum on Promoting Democracy and Human Rights in Cuba* v dubnu 2009 a *Charting a new course to Cuba* z prosince 2014, jejichž autorem je prezident Spojených států Barack Obama a jeho administrativa. Tyto dokumenty jsou dohledatelné na oficiálních stránkách Bílého domu <http://www.whitehouse.gov/>. Zvláště poslední kapitola práce bude čerpat z oficiálních projevů obou prezidentů z prosince 2014, ve kterých byly oznámeny změny vztahu mezi Kubou a USA. Jedním z nejdůležitějších zdrojů práce je aktuální zpráva pro americký Kongres ohledně politiky USA vůči Kubě z července 2014 zpracovaná Markem Sullivanem. Tento dokument od experta na americko-latinské vztahy je podstatný hlavně proto, že shrnuje informace o politice vůči Kubě v roce 2013 a tvoří základ pro přístup amerického Kongresu v kubánské otázce k roku 2014. K analýze pohledu veřejného mínění v kubánské otázce čerpám z průzkumu názorů americké veřejnosti a kubánských přistěhovalců v Miami na kubánskou politiku Spojených států z roku 2009 a 2014. Údaje poskytl Cuban research Institute, Atlantic Council a Gallup.

V práci se (kvůli aktuálnosti tématu) vyskytuje velké množství internetových zdrojů. Akademia.edu nebo Brookings Institute poskytují na téma americko-kubánských vztahů odborné články akademiků, jako je Stephen Wilkinson či Alessandro Badella. Autor článku *American Hybris: US Democracy Promotion in Cuba after the Cold War*, je italský kandidát na doktorát věd na ženevské univerzitě a specializuje se na otázku amerického zavádění demokracie ve světě po konci studené války. Doktor Stephen Wilkinson je editorem mezinárodního odborného periodika *International journal of Cuban studies*. Publikoval mnoho článků zabývajících se historií kubánsko-amerických i kubánsko-evropských vztahů, v mé práci bude zahrnut jeho článek *Raúl Castro's*

Foreign Policy Background, v kterém analyzuje přístup Raula Castra k zahraniční politice, včetně mezinárodní politiky zahrnující USA. K vytvoření analýzy překážek mezi americkou a kubánskou vládou ve své práci čerpám ze zpráv organizace Amnesty International o dodržování lidských práv na Kubě. Ve své práci intenzivně pracuji s mezinárodní think-tankem Council on Foreign affairs a jeho publikovanými články, jako je například *U.S.–Cuba relations* od autora Briana Lee analyzující historické pozadí a současnou situaci vztahů Kuby a USA či pracemi světově uznávané expertky na kubánskou politiku Julii E. Sweigové *Low-Hanging Fruit* a *After the Thaw: What's Next in U. S. -Cuba Relations?*. Velkou část zdrojů tvoří internetové články, neboť téma mé práce je relativně nové a změny ohledně situace mezi oběma zeměmi jsou hojně diskutovány v médiích (především amerických, ale i britských) jako jsou Washington post, The New York Times, Miami Herald a The Gurdian. Většina z těchto médií je levicového zaměření. Články, které ve své práci využiji, se vztahují k aktuálním událostem (nejvíce k prosinci 2014) a slouží k popisům jednotlivých událostí spíše než k jejich analýze (pokud článek nebyl zpracován akademickým odborníkem jako je například William LeoGrande). Z internetových novin používám i odborné články publikované specialisty na kubánsko-americké vztahy, jako jsou například Ted Piccone, dočasný ředitel the Brooking Institution a člen oddělení mezinárodních vztahů (*On Cuba, Obama Goes Long and Castro Holds On*).

1. Názory a vlivy na americkou politiku vůči Kubě

Demokratickou politiku Západu, kterou Spojené státy zastupují, velmi ovlivňuje veřejné mínění. Během studené války svět i americká veřejnost podporovaly snahu americké politiky o nastolení demokracie ve světě a také o porážku komunismu.² V případě Kuby ovšem americké snahy o zavedení demokracie selhaly. Po skončení studené války přestal být kubánský režim spojencem SSSR, nicméně komunistický režim na Kubě přetrvával. Z tohoto důvodu zůstal hlavní cíl americko-kubánské politiky, dodržování lidských práv a svobod kubánského obyvatelstva, zachován spolu s většinou striktních opatření, která proti Kubě USA zavedla po roce 1962.³ S argumenty, kterými USA odůvodnila pokračující izolaci Kuby, souhlasily jak světové organizace, tak americké obyvatelstvo. Zejména americko-kubánská menšina podporovala izolacionistické směřování americké politiky vůči Kubě. Názory veřejnosti, americko-kubánské menšiny i světových organizací měly v průběhu let vliv na směřování politiky USA.⁴ Z tohoto důvodu se tato kapitola bude zabývat současným postojem těchto tří skupin k politice, kterou USA téměř beze změny uplatňují vůči Kubě již 50 let.

1.1 Americká veřejnost a její postoj k americko-kubánské otázce

Nejdůležitějším prvkem, který ovlivňuje formování americké administrativy v mezinárodní i domácí politice, je podpora amerických voličů. Stejně tak ovlivňuje americká veřejnost přístup americké vlády ke kubánské politice. Americká veřejnost, která se od roku 1959 rozšiřovala o kubánské emigranty, se rozdělila na zastánce a odpůrce protikubánské politiky USA. V průběhu let se ukázalo, že dosavadní americká

---

²„Democracy“, U. S. Department of State, <http://www.state.gov/j/drl/democ/> (staženo 8. 5. 2015)

³Více k tématu „Cuban democracy act“ (<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Documents/cda.pdf>) a „Helms-Burton act“ (<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Documents/libertad.pdf>)

⁴„Why the Cuba issue cuts no longer against Democrats in Florida“, The New York Times, <http://www.nytimes.com/2014/12/18/upshot/why-the-cuba-issue-no-longer-cuts-against-democrats-in-florida.html?abt=0002&abg=0> (staženo 8. 5. 2015)

„Why the US should keep the UN in business, USA Today,

opatření, jako například embargo či přerušování diplomatických vztahů, nevedla k původnímu cíli americko-kubánské politiky demokratizovat Kubu. Kvůli neúspěšnosti těchto opatření narostl počet amerických odpůrců protikubánské politiky.⁵

1.1.1 Průzkumy veřejného mínění Američanů v otázce americko-kubánské politiky

Průzkumy z roku 2009 a 2014 ukazují, že počet Američanů, kteří chtějí omezit embargo a obnovit diplomatické vztahy s Kubou, postupně roste. Průzkum z roku 2009 ukazuje, že 59 % obyvatel se přiklání k přehodnocení americké politiky vůči Kubě, a to nejvíce v otázce snížení restrikcí či zrušení embarga.⁶ Většina obyvatel (79 %) by byla nakloněna volnému cestování mezi oběma státy.⁷ Je tedy pravděpodobné, že uvolnění restrikcí v otázce americko-kubánské cestování zavedené prezidentem Spojených států Barackem Obamou v roce 2009 by podporovala nadpoloviční většina obyvatel a to jak Demokratické tak Republikánské strany.⁸

Z průzkumu z května 2014 veřejného mínění vyplývá, že šest z deseti dotázaných Američanů by bylo nakloněno tomu, aby jim americká vláda dovolila investovat do kubánské ekonomiky.⁹ Americká veřejnost by také téměř jednoznačně podpořila americkou vládu v navázání diplomatických vztahů s Kubou. Obnovení diplomacie však blokuje zařazení Kuby do amerického seznamu států podporujících terorismus. Z toho by dle názoru americké veřejnosti měla být Kuba vyjmuta.¹⁰

Názor na kubánskou politiku byl v minulosti také jedním z faktorů, který voličům pomáhal určit jejich příslušnost ke straně. Odpor vůči reformám a rušení striktních

http://usatoday30.usatoday.com/news/opinion/forum/2011-05-27-Danforth-US-shouldnt-defund-UN_n.htm (staženo 7. 5. 2015)

⁵„Cuba“, Official Site of Gallup Inc., research-based, global performance-management consulting company, <http://www.gallup.com/poll/1630/Cuba.aspx> (staženo 6. 3. 2015)

⁶Stephen Weber, Steven Kull, Clay Ramsay, Evan Lewis, Melanie Ciolek a Abe Medoff, *Cuba Policy and US Public Opinion April 15, 2009*, World public opinion (The Program On International Policy Attitudes: Washington, 2009), 1,

<http://worldpublicopinion.org/pipa/articles/brunitedstatescanadara/600.php?lb=brusc&pnt=600&nid=&id> (staženo 14. 1. 2015).

⁷Stephen Weber, Steven Kull, Clay Ramsay, Evan Lewis, Melanie Ciolek a Abe Medoff, *Cuba Policy and US Public Opinion, 2009*, 2.

⁸Ibidem, 2.

⁹Adrienne Arsht, *US-Cuba: A New Public Survey Supports Policy Change* (Atlantic council: Washington, 2014), 5,

<http://www.esdp-course.ethz.ch/content/pubkms/detail.cfm?lng=en&id=177377> (staženo 28. 12. 2014).

norem, které americká politika dodržovala v kubánsko-amerických vztazích, zastupovali převážně republikáni. Tradičně liberálnější demokraté naopak podporovali snahu o uvolnění vztahů mezi zeměmi. Tento trend se však v průběhu posledních let změnil. Na rozdíl od roku 2009, kdy republikáni z 52 % souhlasili s pokračováním přísné protikubánské politiky,¹¹ se v roce 2014 již 52 % dotázaných republikánů shoduje na tom, že je potřeba přehodnotit dosavadní situaci a prolomit 50 let trvající spory zemí.¹² Tento trend, který ukazuje na zvyšující se nespokojenost tradičně opozičních republikánů v kubánské otázce, by se měla americká administrativa snažit zvažovat při rozhodování o směřování americko-kubánské politiky v budoucnu.

1.2 Kubánská komunita na Floridě a její postoj k americko-kubánské politice

Americko-kubánská komunita, sídlící převážně na Floridě, je nejpočetnější kubánskou menšinou na světě. Její názor ovlivňuje v posledních letech americkou administrativu, obzvlášť co se týče volební agendy. Floridské obyvatelstvo spadalo kvůli své početné menšině Kubánců do kategorie odpůrců vůči navázání diplomatických vztahů s Kubou. Jedním z hlavních požadavků kubánské komunity je, aby kubánský režim změnil přístup k lidským právům místních obyvatel.¹³ Kubánští zástupci vstupující do lokální i vyšší politiky v průběhu let podporovali protikubánská opatření americké vlády.¹⁴

---

¹⁰ Adrienne Arsht, *US-Cuba*, 25.

¹¹ Stephen Weber, Steven Kull, Clay Ramsay, Evan Lewis, Melanie Ciolek a Abe Medoff, *Cuba Policy and US Public Opinion*, 1.

¹² Guillermo J. Grenier a Hugh Gladwin, *2014 Fiu Cuba poll: how Cuban Americans in Miami view U.S. policies toward Cuba* (FIU, Cuban research institute: Miami, 2014), 6.
<https://cri.fiu.edu/research/cuba-poll/> (staženo 15. 1. 2015)

¹³ „U.S.-Cuba relations, Obstacles to U.S. - Cuba diplomacy“
 (<http://www.cfr.org/cuba/us-cuba-relations/p11113>) (staženo 8. 5. 2015)

¹⁴ Guillermo J. Grenier a Hugh Gladwin, *2014 Fiu Cuba poll*, 5.

1.2.1 Průzkumy veřejného mínění kubánské komunity v USA v otázce americko-kubánské politiky

V průběhu let stejně jako americká veřejnost i tato politicky významná skupina Kubánců částečně přehodnotila svůj postoj vůči tvrdé americko-kubánské politice. Z průzkumu názorů kubánských Američanů z roku 2014 vyplývá, že mírně nadpoloviční většina dotázaných souhlasí s uvolněním izolace kubánsko-amerických vztahů. Na otázku týkající se funkčnosti embarga reagovalo 71 % dotázaných účastníků negativně.¹⁵ Mírná většina, 52 % účastníků, je nakloněna ukončení ekonomických bariér a uvolnění ekonomických vztahů.¹⁶ K této liberalizaci přispívá také fakt, že generace původních imigrantů přistěhovalých do Spojených států postupně vymírá a nastupuje generace jejich potomků narozených již v USA, která nemá přímou zkušenost s kubánským režimem, a tím pádem je vůči kubánskému režimu méně kritická¹⁷ Kubánské obyvatelstvo si stejně jako americká veřejnost uvědomuje, že snahy americké politiky docílit změny kubánského režimu byly v průběhu padesáti let neúspěšné.

Menšinová komunita sídlící převážně v oblasti jižní Floridy tvoří 2 % potenciálních voličů, což už pro kandidáty senátních či prezidentských voleb není zanedbatelný počet potenciálních hlasů. Přes 64 % kubánských Američanů je při volbách ovlivněno názorem kandidáta na budoucí směřování kubánské politiky.¹⁸ Z toho 53 % by věnovalo svůj hlas tomu z kandidátů, který by prosazoval znovuoobnovení diplomatických vztahů s Kubou.¹⁹

Z těchto dat jasně vyplývá, že pro americkou politiku je názor kubánské menšiny podstatný, neboť jejich hlas může často ovlivnit preference zvolení daného kandidáta ve volbách. Od roku 1991 poklesl počet podporovatelů Republikánské strany v řadách kubánských imigrantů ze 70 % na 53 %, zatímco počet příznivců Demokratické strany pomalu narůstá.²⁰ Z výše zmíněných údajů vyplývá, že zvýšená podpora Demokratické strany mezi Kubánci by mohla reagovat na liberálnější přístup v kubánské otázce, který tato strana převážně zastupuje.

---

¹⁵Ibid., 8.

¹⁶Ibid., 9.

¹⁷„Why the Cuba issue cuts no longer against Democrats in Florida“, The New York Times, <http://www.nytimes.com/2014/12/18/upshot/why-the-cuba-issue-no-longer-cuts-against-democrats-in-florida.html?abt=0002&abg=0> (staženo 8. 5. 2015)

¹⁸Guillermo J. Grenier a Hugh Gladwin, 2014 *Fiu Cuba poll*, 17.

¹⁹Ibid., 18–20.

²⁰Ibid., 22.

1.3 Mezinárodní instituce OSN a americko-kubánská politika

Jednou z důležitých světových organizací, jejíž postoj ovlivňuje, jak bude na jednotlivé státy světa nahlíženo, je Organizace spojených národů. OSN zastává jasný názor ohledně americko-kubánského vztahu již po několik desetiletí. Při hlasování v říjnu 2014 vyjádřilo Valné shromáždění již po dvacáté třetí v řadě stejný názor – 188 států ze 193 členů shromáždění se vyjádřilo pro ukončení finančního, ekonomického a komerčního embarga.²¹ Proti tomuto výroku hlasovalo pouze USA a také Izrael v rámci solidarity se svým nejdůležitějším spojencem. Nesouhlas Spojených národů a jeho kritika USA za téměř neměnný postoj vůči Kubě trvá již od roku 1992, kdy během hlasování Valného shromáždění projevilo nesouhlas s ekonomickým embargem Kuby 59 členů a pouze 3 hlasovaly ve prospěch USA. S postupem let se na stranu kritiků embarga přidávaly původně neutrální státy, což bylo způsobeno tím, že ekonomickou izolací Kuby Spojené státy nedosáhly požadovaných změn v kubánské politice.²²

Kubánský ministr zahraničních věcí Bruno Rodríguez Parrilla na posledním projednávání kubánské otázky na Valném shromáždění uvedl, že za půl století způsobilo americké embargo Kubě škodu 1 bilion amerických dolarů a nesčetnou újmu na životech kubánských obyvatel. Na toto stanovisko reagoval zástupce americké strany protiargumenty, že stát si kvůli vlastním ekonomickým opatřením sám devastuje místní ekonomiku a Spojené státy za tyto škody nejsou zodpovědné. Přesto se většina členů OSN shoduje na tom, že ekonomická izolace Kuby přispívá spíše k devastaci životních podmínek kubánského obyvatelstva a v průběhu padesáti let nepřiblížila státy k progresivnímu řešení vzájemných sporů.²³

Negativní postoje vůči uplatňování kubánské politiky Spojenými státy v předchozích dvaceti letech narostly jak v řadách americké veřejnosti, tak v rámci mezinárodních institucí. Kritika americké zahraniční politiky OSN a nesouhlas americké veřejnosti i kubánské menšiny s neúčinnými restrikcemi vůči Kubě koreluje s postupnou liberalizací Obamovy agendy vůči Kubě (jako například reformování

---

²¹ „As General assembly demands end to Cuba blockade for twenty-third consecutive years, country's foreign minister cites losses exceeding to \$1 trillion, Official Site of the United Nations, <http://www.un.org/press/en/2014/ga11574.doc.htm> (staženo 7. 5. 2015)

²² „U.N. General Assembly votes against U.S. Cuba embargo for the 22nd year in a row“, CBS News, <http://www.cbsnews.com/news/un-general-assembly-votes-against-us-cuba-embargo-for-the-22nd-year-in-a-row/> (staženo 28. 3. 2015)

²³ „General Assembly Demands End to Cuba Blockade for Twenty-Second Year as Speakers Voice Concern over Impact on Third Countries“, Official Site of the United Nations, <http://www.un.org/press/en/2013/ga11445.doc.htm> (staženo dne 28. 3. 2015)

kubánsko-americké migrační politiky), která vyvrcholila v prosinci 2014. Z předchozích argumentů vyplývá, že je v zájmu volebních kandidátů a politiků zapracovat do své agendy také stanovisko, které zastávají ke kubánsko-americké otázce. To také z části ovlivňuje preference jejich voličů.

2 Hlavní překážky bránící jednání americké a kubánské vlády za Obamova prezidentství

Americká i kubánská vláda byla po nástupu nových vůdců nakloněna zlepšení vzájemných vztahů. Existuje však několik hlavních překážek, které bránily vládě amerického prezidenta Baracka Obamy a vládě kubánského prezidenta Raúla Castra od jejich nástupu do roku 2014 v obnovení oficiálních jednání mezi zeměmi a ztěžovaly vzájemnou spolupráci. Některé z nich tvořily napětí mezi zeměmi již přes padesát let, jiné se staly bodem sporu teprve nedávno.

Mezi ty nejhlavnější patří:

- Nedostatečné dodržování lidských práv kubánských obyvatel
- Represe vůči politickým vězňům na Kubě
- Ekonomické embargo a požadavek USA zavést na Kubě demokracii
- Přítomnost Kuby na americkém seznamu států podporující terorismus
- Uvěznění tzv. „Cuban Five“
- Zadržení amerického občana Alana Grosse²⁴

2.1 Nedostatečné dodržování lidských práv kubánských obyvatel

Jedním z hlavních problémů kubánského režimu, ke kterému má americká vláda výhrady, je hrubé porušování lidských práv kubánských obyvatel, kterého se režim dopouští. Kubánská vláda omezuje svobodu projevu, shromažďování, pohybu a jiná základní práva Kubánců již od kubánské revoluce v roce 1959. Kubánští občané nemohou například bez vědomí režimu vycestovat ze země. Povolení vycestovat vláda prakticky neuděluje.²⁵ Dodržování lidských práv a svobody na Kubě se stalo hlavním

---

²⁴„U. S. -Cuba Relations“, Council on Foreign Relations, <http://www.cfr.org/cuba/us-cuba-relations/p11113> (staženo dne 1. 4. 2015)

²⁵Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, (Washington: Congressional research service, 31. 7. 2014), 7, (staženo dne 23. 3. 2015 <http://fas.org/sgp/crs/row/R43024.pdf>).

cílem americké politiky již v průběhu studené války.²⁶ Mimo základních lidských práv jsou v rámci americko-kubánské politiky zdůrazňována také práva na svobodné volby, právo sdružovat se v odborových organizacích a právo na soukromé vlastnictví.²⁷ Tomu je ze strany USA věnována velká pozornost, je s ním spojena celá třetina Helms-Burtonova aktu z roku 1996, který se zabýval posílením ekonomických sankcí vůči Kubě.²⁸

I současná americká administrativa zůstává nekompromisní v požadavku, aby kubánská vláda respektovala svobodu a lidská práva kubánských obyvatel.²⁹ Dle vyjádření ministerstva zahraničí USA poskytují Spojené státy humanitární pomoc kubánským obyvatelům a s pomocí různých americkou vládou podporovaných programů (jako například rádia a TV Martí či projektu USAID³⁰) se starají o volný tok informací na ostrov.³¹ Tyto projekty by měly pomoci Kubáncům k tomu, aby samotní občané měli zájem na prosazení demokracie ve své zemi a tím si zajistili svobodu a dodržování lidských práv. I přes protesty kubánské vlády, která tyto aktivity považuje za intervenci do suverenity svého státu, poskytuje americká vláda na financování těchto projektů ročně až 26 milionů dolarů (jak dokládá údaj z roku 2013).³²

2.2 Represe vůči politickým vězňům na Kubě

Dalším argumentem pro striktní politiku americké vlády vůči Kubě je hrubé zacházení kubánského režimu s politickým disentem. Režim od kubánského převratu

---

²⁶Alessandro Badella, „American Hýbris: US Democracy Promotion in Cuba after the Cold War – Part 1“, *International Journal of Cuban Studies*, 6.2 (Winter 2014), 157, (staženo dne 20. 3. 2015) www.plutojournals.com/ijcs/.

²⁷Arturo Lopez-Levy, 'Chaos and Instability': Human Rights and U. S. Policy Goals in Cuba, report on Human rights (NACLA, September/October 2011), 17–18.

²⁸Více k tomuto tématu zde: „Cuban Liberty and Democratic Solidarity (Libertad) Act of 1996“ <http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Documents/libertad.pdf>

²⁹„Statement by the President on the Human Rights Situation in Cuba“, Official White House site, <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/statement-president-human-rights-situation-cuba> (staženo 20. 3. 2015) a

„April 13, 2009, Memorandum on Promoting Democracy and Human Rights in Cuba“, Official White house site, https://www.whitehouse.gov/the_press_office/Memorandum-Promoting-Democracy-and-Human-Rights-in-Cuba (staženo 20. 11. 2014)

³⁰United States Agency for International Development, česky Agentura Spojených států amerických pro mezinárodní rozvoj.

³¹„U. S. Relations With Cuba, Fact Sheet“, Official site of U.S. Department of State, <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/2886.htm> (staženo 10. 3. 2015)

³²Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, 47.

v roce 1959 pronásleduje své odpůrce, jako je například opoziční organizace Dámy v bílém. Tu v roce 2003 založily manželky disidentů studené války, členů tzv. „skupiny 75“, kteří byli zatčeni kubánskou vládou v roce 1975.³³ Nehumánní způsob, jakým kubánská vláda jedná s politickými odpůrci, je v rozporu s deklarací lidských práv.³⁴ V roce 2010 zemřel v kubánském vězení disident Orlando Tamaye na následky hladovky, kterou držel na protest proti nelidským podmínkám v kubánských věznicích. Politický odpůrce režimu Wilman Villar Mendoza zemřel v kubánském vězení o dva roky později z téhož důvodu.³⁵ Ačkoliv v průběhu let 2010 a 2011 došlo na Kubě k mírnému propouštění politických vězňů, v roce 2012 opět vzrostl počet disidentů.³⁶ Během roku 2014 došlo k téměř 9 000 politicky motivovaných zadržení, což je o 27 % více než v roce 2013.³⁷

2.3 Ekonomické embargo a požadavek zavedení demokracie na Kubě

Embargo na Kubu bylo zavedeno již v roce 1960 administrativou prezidenta J. F. Kennedyho a bylo doplněno přerušením diplomatických styků o rok později. Jeho posílení v roce 1992 (*Cuba Democracy Act*)³⁸ a 1996 (*Helms-Burton Act*) bylo spojeno s požadavkem zavedení demokratických voleb na Kubě.³⁹ Embargo bylo účinné hlavně v době soupeření SSSR a USA. Přerušení obchodu Kuby se Spojenými státy nahrazovala během studené války sovětská vláda. Aby SSSR udržela kubánskou ekonomiku v relativně dobrém stavu, ročně investovala do kubánského hospodářství v přepočtu přes 5 miliard amerických dolarů.⁴⁰

---

³³Ibid., 7.

³⁴Arturo Lopez-Levy, 'Chaos and Instability', 16.

³⁵Ibid., 7–8.

³⁶Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, Summary.

³⁷„Amnesty international report 2014/2015“, The official site of Amnesty International, <https://www.amnesty.org/en/countries/americas/cuba/report-cuba/> (staženo dne 8. 4. 2015)

³⁸Více k tématu zde: „Cuban Democracy Act (“CDA”)“ <http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Documents/cda.pdf> (staženo dne 13. 4. 2015)

³⁹„U. S. -Cuba Relations“

⁴⁰Carlos Ferrer, *Latin American Insight: Základy amerického embarga vůči Kubě. Národní zájem nebo politická hra?* (Praha: NADACE FORUM 2000, 2011), 3.

Co se však týče prosazení demokracie na Kubě, více než padesát let zavedené ekonomické sankce vůči Kubě neměly na kubánskou politiku očekávaný efekt.⁴¹ Dopad embarga na hospodářství Kuby není ve skutečnosti tak rozsáhlý, jak tvrdí kubánská vláda. Kuba je schopna dovážet výrobky pro potřebu svých obyvatel i z jiných zemí než jsou Spojené státy. I nezávislí kubánští odborníci z univerzity v Havaně, jako jsou například profesor Carmelo Mesa-Lago či Antonio Jorge, se shodují, že špatný stav kubánské ekonomiky je spíše způsoben přístupem tamního režimu k hospodářství a korupcí kubánské vlády nežli ekonomickými omezeními.⁴² Některé studie však dokazují, že ekonomické sankce částečný efekt na zhoršující se stav kubánské ekonomiky mají (profesoři z George Washingtonské univerzity ve své práci dokazují, že americké sankce zamezily 17 až 27 % kubánského importu). Tyto údaje slouží k posílení propagandistických tvrzení kubánské vlády, že za špatný stav Kuby, její ekonomiky a chudoby obyvatel mohou Spojené státy.⁴³

Navíc, jak uvádí studie Amnesty International z roku 2009, ekonomické sankce paradoxně samy porušují některá práva na Kubě a zhoršují životní podmínky obyvatel, namísto toho, aby je zlepšovaly (například co se týče zdravotnictví, nedostupnost zdravotních pomůcek atd.).⁴⁴ Americká opatření zvedla ceny potravin a životu potřebných výrobků na Kubě a tím se tyto komodity staly pro nejchudší vrstvy (které na ostrově tvoří podstatnou část obyvatel) těžce dostupné.⁴⁵ I Artur Lopez-Levy uvádí ve svém článku *Chaos and Instability*, že odborné ekonomické studie dokazují, že zhoršování ekonomických a sociálních podmínek na Kubě, nárůst počtu politických vězňů a zavádění zákonů omezující práva Kubánců jsou přímo úměrné posilování amerického embarga.⁴⁶

Ve výsledku způsobují ekonomická opatření škody i samotné americké ekonomice. Dle Americké komise pro mezinárodní obchod by Spojené státy exportem potravin na Kubu v roce 2008 získaly navíc téměř 300 miliónů dolarů, pokud by nebylo zavedeno embargo. USA embargo částečně implementuje i do obchodních pravidel

---

⁴¹ Arturo Lopez-Levy, 'Chaos and Instability', 16.

⁴² Ibid., 3–4.

McClain Napier, „The Cuban embargo: Detrimental to Cuba, the United States and Democracy“, *Sigma: Journal of Political and International studies*, vol. 27(2010), 60.

⁴³ McClain Napier, „The Cuban embargo“, 60 – 61.

⁴⁴ Amnesty International, *The US Embargo against Cuba: Its impact on economic and social rights*, (London: Amnesty International publications, 2009), Introduction 5–6, (staženo 11. 4. 2015 <http://www.amnestyusa.org/pdfs/amr250072009eng.pdf>).

⁴⁵ McClain Napier, „The Cuban embargo“, 61.

⁴⁶ Arturo Lopez-Levy, 'Chaos and Instability', 18.

ostatních zemí: zakazuje například ostatním zemím vzájemný obchod s Kubou s výrobky, které jsou z 10 % amerického původu, či s majetkem zabaveným americkým občanům.⁴⁷ Zmíněná negativa utvrzují většinu evropských států, Spojené národy a americké politické odborníky na mezinárodní vztahy (jako například Hilary Clintonovou či Julii Sweigovou) v nesouhlasu se zavedeným embargem.⁴⁸ Sami zástupci středozápadních států USA v Kongresu lobbují za zmírnění ekonomických sankcí vůči Kubě. Těm by se v případě zrušení embarga otevřela cesta na kubánský trh, kde by jejich americké firmy mohly investovat do zemědělských a turistických odvětví ekonomiky.⁴⁹

Přes silící kritiku bylo v září roku 2014 prezidentem Obamou v „národním zájmu Spojených států“ s roční platností embargo znovu prodlouženo.⁵⁰

2.4 Přítomnost Kuby na americkém seznamu států podporující terorismus

Kuba figuruje na seznamu států podporujících terorismus již od roku 1982, kdy bylo zjištěno, že vláda Fidela Castra spolupracuje s ETA (Baskicko a svoboda) a FARC (Revoluční ozbrojené síly Kolumbie), které jsou mezinárodně vedeny jako teroristické organizace. O deset let později se Fidel Castro oficiálně distancoval od podpory teroristických organizací a rebelských jednotek, americká administrativa však ze seznamu Kubu nevyjmula.⁵¹ Americká vláda má sice důkazy o přítomnosti členů ETA na Kubě, avšak aktivní podporu či dodávky zbraní již kubánská vláda žádným teroristickým skupinám neposkytuje od roku 1991.⁵²

USA uvádí několik argumentů, kterými odůvodňuje přítomnost Kuby na seznamu zemí podporujících terorismus. Kuba dle americké vlády poskytuje azyl

---

⁴⁷Carlos Ferrer, Latin American Insight, 2.

⁴⁸„Obama Continues Misdirection in U. S. Policy Toward Cuba“, The Huffington Post, http://www.huffingtonpost.com/julia-e-sweig/obama-continues-misdirect_b_5806770.html (staženo 16. 3. 2015)

⁴⁹Carlos Ferrer, Latin American Insight, 5.

⁵⁰„Presidential determination: Trading With the Enemy Act“, Official White house site, <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/09/05/presidential-determination-trading-enemy-act> (staženo 8. 5. 2015)

⁵¹Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, 50-52.

⁵²„Chapter 3: State Sponsors of Terrorism Overview“, Official site of U. S. Department of State, <http://www.state.gov/j/ct/rls/crt/2013/224826.htm> (staženo 10. 3. 2015)

několika americkým zločincům stíhaným ve Spojených státech. Ta od roku 2005 však popírá, že by poskytovala úkryt americkým uprchlíkům před zákonem. Přestože si je kubánská vláda podle průzkumů americké vlády také vědoma přítomnosti členů kolumbijských levicových teroristických organizací jako je FARC či ELN (Národní osvobozená armáda) na svém území, protiteroristická opatření vůči těmto skupinám nepodnikla.⁵³

Mnoho expertů na kubánskou politiku v současnosti protestuje proti faktu, že by byla kubánská vláda stále spojována s podporou terorismu a doporučuje americké vládě, aby přehodnotila své stanovisko ohledně spojení Kuby s terorismem.⁵⁴ Příležitosti změnit kubánský statut se americké vládě naskýtají: je zde možnost například přihlédnout k aktivní roli Kuby v mírových jednáních mezi kolumbijskými teroristy a Kolumbií v roce 2005 a na základě toho vyjmout Kubu ze seznamu zemí podporujících terorismus.⁵⁵ K tomu však zatím nedošlo, a to i přesto, že se ministerstvo zahraničí za Obamova druhého prezidentství drželo závěru, že Kuba již nepodporuje teroristické organizace nejméně od roku 2011.⁵⁶ Tento spor působil napětí i ve vzájemném jednání mezi Barackem Obamou a Raúlem Castrem v roce 2014.⁵⁷

2.5 Cuban Five

Pět kubánských agentů bylo v roce 2001 odsouzeno americkou vládou za zradu a špionážní činnost vůči Spojeným státům. Navzdory tomu, že americká vláda soudila kubánské agenty jako protiamerické špióny, se po jejich uvěznění ozývalo mnoho kritických hlasů ohledně objektivnosti jejich soudního řízení. V roce 2011 byl podmíněčně propuštěn kubánský vězeň René Gonzáles, kterému bylo v roce 2013 po tom, co se vzdal svého amerického občanství, dovoleno zůstat na Kubě.⁵⁸ Do prosince

---

⁵³Ibidem.

⁵⁴„State sponsors: Cuba“, Council on foreign relations, <http://www.cfr.org/cuba/state-sponsors-cuba/p9359> (staženo 8. 5. 2015)

⁵⁵Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, 52.

⁵⁶„State keeps Cuba on terror sponsors list“, The Hill, <http://thehill.com/policy/international/302609-cuba-remains-a-state-sponsor-of-terror-despite-some-improvements> (staženo dne 25. 3. 2015)

⁵⁷Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, 50 – 52.

⁵⁸Wayne S. Smith, *The continuing plight of the Cuban Five and continuing disappointment with the administration's Cuba policy* (CIPS Cuba Project, May 2013), 3,

2014 byli zbylí kubánští špióni ve vězení USA zadržováni přes 16 let.⁵⁹ Mezistátní výměna zadržených špiónů se stala jedním z důležitých předmětů vyjednávání mezi kubánským režimem a americkou vládou. USA se v průběhu let snažily dojednat propuštění významného amerického špióna studené války Rolanda Sarraffa Trujilla, kterého na Kubě zadrželi v roce 1995 a odsoudili k 25 letům vězení. Trujillo byl jedním z nejschopnějších amerických zvědů na Kubě za studené války.⁶⁰

2.6 Zadržení Allana Grosse

V prosinci 2009 zatkla kubánská vláda na svém území amerického občana Alana Grosse, technologického odborníka, který v Havaně pracoval na projektu podpory demokracie na Kubě pro Agenturu Spojených států amerických pro mezinárodní rozvoj. Tento projekt měl zajistit internetové připojení židovské komunity na Kubě. Gross byl však obviněn ze špionáže pro americkou vládu a snahy o převrat kubánského režimu a v roce 2010 odsouzen k 15 letům vězení. Tímto incidentem ještě více vzrostlo napětí mezi vládami obou zemí.⁶¹

Od doby zatčení Alana Grosse se jeho propuštění stalo jednou z hlavních priorit americké vlády ve vyjednáváních s kubánskými zástupci. Americká strana označila uvěznění amerického občana jako nespravedlivé a na základě toho požadovala, aby byl bezpodmínečně propuštěn. Kubánská vláda předložila Spojeným státům návrh, ve kterém nabízela propuštění Alana Grosse v případě, že by americká vláda zrušila financování projektu USAID, který byl zaměřen na odstranění komunistického režimu na Kubě.⁶² Americká vláda na tuto nabídku nepřistoupila, a tak si roku 2012 Kuba

---

http://www.ciponline.org/images/uploads/publications/Policy_Brief_Smith_051613_Cuban_Five_Case.pdf (staženo 8. 5. 2015).

⁵⁹ „The Cuban Five were fighting terrorism. Why did we put them in jail?“ The Washington Post, http://www.washingtonpost.com/opinions/the-cuban-five-were-fighting-terrorism-why-did-we-put-them-in-jail/2013/10/04/37c556a6-1fca-11e3-b7d1-7153ad47b549_story.html (staženo 10. 4. 2015)

⁶⁰ „U. S. spy freed by Cuba was long-time asset“, The Washington post, http://www.washingtonpost.com/world/national-security/us-spy-freed-by-cuba-was-longtime-asset/2014/12/17/a3b374c4-8612-11e4-a702-fa31ff4ae98e_story.html (staženo 8. 5. 2015)

⁶¹ „Contractor Jailed in Cuba Was Aiding Religious Groups, U. S. Says“, The New York Times, http://www.nytimes.com/2010/01/13/world/americas/13havana.html?_r=0 (staženo 18. 3. 2015)

⁶² William M. LeoGrande, *Fresh Start for a Stale Policy: Can Obama Break the Stalemate in U. S. - Cuban Relations?* School of Public Affairs, (Washington: American University, 2012), 18–19, http://www.american.edu/search.cfm?site=AU_website&entqr=0&ud=1&sort=date%3AD%3AL%3Ad1&output=xml_no_dtd&client=default_frontend&proxystylesheet=default_frontend&oe=UTF-8&ie=UTF-8&q=LeoGrande+Fresh+Start&context=%2Fsearch.cfm (staženo 20. 3. 2015).

podmínila vyměnit Alana Grosse za pět kubánských vězňů ve Spojených státech.⁶³ Na tuto výměnu opět nebyly ochotny přistoupit USA, které si propuštění amerického občana stanovily jako jednu ze zásadních podmínek vzájemné spolupráce, ke které nehodlá přijímat kompromisy.⁶⁴

---

⁶³Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, 43.

⁶⁴William M. LeoGrande, *Fresh Start for a Stale Policy*, 19.

3 Obamův přístup k otázce Kuby do roku 2014

3.1 Přístup Baracka Obamy ke kubánské otázce před volbami roku 2008

Již v roce 2007 se senátor Barack Obama vymezil proti dosavadnímu tvrdému přístupu, který Spojené státy uplatňovaly vůči Kubě: „*Posledních 50 let jsme byli svědky neúspěšné politiky vůči Kubě a je čas ji změnit.*“⁶⁵ V roce 2008 se již jako kandidát na prezidenta ve svém volebním programu zaměřil na liberálnější politiku vůči zemím Latinské Ameriky, s nimiž měl v úmyslu zlepšit vztahy za dobu svého prezidentství.⁶⁶

V roce 2008 se při předvolebním boji stala kubánská politika, stejně jako ostatní body Obamova vládního programu, bodem sporu prezidentských kandidátů. Ve svém projevu před kubánskou komunitou v Miami téhož roku si Obama stanovil základní cíle kubánské politiky, kterých jako prezident hodlal dosáhnout. Důležitým krokem bylo navázat diplomatické kontakty, setkat se s novým lídrem Kuby, Raúlem Castrem, a upravit omezení v cestování mezi USA a Kubou. Zároveň však hodlal zachovat nejpodstatnější sankci vůči Kubě, ekonomické embargo.⁶⁷ Deník Miami Herald označil na základě tohoto projevu Baracka Obamu za prezidentského kandidáta, který je v otázce kubánské politiky nejvíce otevřený společné spolupráci zemí. Obama zaujímal v americké politice vůči Kubě liberálnější stanovisko než jeho stranická protikandidátka, demokratka Hilary Clintonová. Její plánovaný program v americko-kubánské politice navazoval spíše na americko-kubánskou administrativu jejího manžela, bývalého prezidenta Billa Clintona, zatímco Barack Obama částečně následoval kubánskou politiku bývalého prezidenta Jimmyho Cartera založenou na principu udělat první vstřícný krok k urovnání konfliktu.⁶⁸

---

⁶⁵William M. LeoGrande, *Making-up is hard to do: Obama's „New approach“ to Cuba* (Nacla: July/August 2011), 38, (<http://connection.ebscohost.com/c/articles/65331924/making-up-hard-to-obamas-new-approach-cuba> staženo 20. 1. 2015).

⁶⁶„Obama's Cuba, Latin American policy“, Politico, <http://www.politico.com/news/stories/0508/10591.html> (staženo 16. 3. 2015)

⁶⁷„Obama, in Miami, Calls for Engaging With Cuba“, The New York Times, http://www.nytimes.com/2008/05/24/us/politics/24campaign.html?_r=0 (staženo 16. 3. 2015)

⁶⁸Allesandro Badella, „Between Carter and Clinton: Obama's policy towards Cuba“, *Caribbean Journal of International Relations & Diplomacy*, vol. 2, no 2. (06/2014), 29–30, 32,

Za svou liberální strategii vůči Kubě byl Obama kritizován svým republikánským protivníkem Johnem McCainem. Ten by jako zastánce tvrdšího přístupu vůči zemím, které mají se Spojenými státy spory, pokračoval v politice přitvrzování sankcí vůči Kubě, kterou uplatňoval v předešlém prezidentském období republikánský prezident George Bush. Senátor McCain odsoudil Obamovo rozhodnutí setkat se během své případné administrativy s nástupcem Fidela Castra. Současný prezident na obranu své politiky argumentoval tím, že téměř padesát let trvající politika USA nepřinesla mnoho výhod ani více svobody pro kubánské obyvatele. Proto by navázání jednání s kubánskou vládou mohlo představovat efektivnější nástroj v americké politice.⁶⁹ „*Jak jsem již řekl, budu nakloněn navázání jednání s kubánskou vládou. To však neznámá, že pozvu kubánského prezidenta Raúla Castra do Spojených států na přátelskou návštěvu. Společně s ním bychom mohli sjednat několik schůzek amerických a kubánských diplomatů, kteří by připravili zázemí pro budoucí požadavky, o kterých by mohla americká vláda s Kubou diskutovat.*”⁷⁰ Obamova strategie byla, jak se později při volbách ukázalo, veřejností více podporována. Přes 35 % volebních hlasů kubánských Američanů spolu s Floridou získal na svou stranu demokratický kandidát. Žádný kandidát Demokratické strany nezískal v předešlých prezidentských volbách větší počet hlasů floridského obyvatelstva.⁷¹

3.2 Omezení restrikcí v kubánské politice během prvního roku Obamova prezidentství

Po svém nástupu do funkce učinil nový prezident Obama několik prohlášení, která se vztahovala k jeho budoucímu směřování americko-kubánské politiky. Pro nového prezidenta bylo (stejně jako pro předešlé americké prezidenty) prioritní zajistit zlepšení životních podmínek kubánského obyvatelstva a svobodu lidem žijícím pod nadvládou Castrova režimu. Tyto kroky však měly být progresivnější a vést ke zlepšení

---

http://www.researchgate.net/publication/266384196_Between_Carter_and_Clinton_Obama%27s_Policy_Towards_Cuba (staženo 10. 5. 2015).

⁶⁹„Obama, in Miami, Calls for Engaging With Cuba“

⁷⁰„Obama: McCain's Foreign Policy Stance "Incredibly Naive"“, The Huffington Post, http://www.huffingtonpost.com/2008/05/20/obama-mccains-foreign-pol_n_102729.html (staženo 16. 3. 2015)

⁷¹LeoGrande, *Making-up is hard to do*, 38.

vztahů obou zemí. Ve svém memorandu *Promoting democracy and human rights on Cuba*, které adresoval ministru financí, ministru zahraničí a ministru obchodu, uvedl prezident několik argumentů, proč je výhodné, aby americká vláda podporovala demokracii a jakékoliv kroky, které by přispěly k pozitivním změnám na Kubě. Právě z tohoto důvodu prezident Obama zmínil omezení v oblasti cestování kubánských Američanů na Kubu. Kubánská menšina měla mít možnost vracet se na Kubu kdykoliv a na jak dlouho je potřeba, navštěvovat své rodiny a tím šířit ideu demokracie. Současně s usnadněním cestování americko-kubánských imigrantů mezi Kubou a USA rozšířil prezident Obama seznam předmětů, které mohly být Američany darovány kubánským obyvatelům v rámci zkvalitnění jejich životních podmínek. Mezi ně spadaly například hygienické výrobky, oblečení, semínka, veterinářské produkty či rybářské náčiní. Výše peněžních příspěvků byla zvednuta na 800 amerických dolarů na osobu.⁷²

Změnu kurzu v americko-kubánských vztazích potvrdil Obama také na pátém summitu Organizace amerických států. Dne 17. dubna 2009 ve svém projevu k účastníkům summitu popsal nejen nadcházející zmírnění omezení pro cestování na Kubu americkou vládou, ale také snahu jeho administrativy spolupracovat s kubánskou vládou například v otázkách protidrogové politiky, ekonomiky, demokratických reforem i lidských práv.⁷³

Slibované zmírnění restrikcí v oblasti cestování mezi Kubou a USA znamenalo průběhu několika desetiletí nejvýznamnější posun v americko-kubánské politice. Tento krok potvrdil, že současný prezident nehodlá pokračovat v politice předchozího prezidenta George Bushe, tedy politice navyšování omezení vůči Kubě a jejím obyvatelům, ale naopak ji má zmírňovat.⁷⁴

V červenci 2009 spolu americká a kubánská vláda obnovily jednání, která se týkala migrace obyvatel mezi oběma zeměmi. Na tato jednání pak v září navázaly rozhovory v Havaně, ve kterých zástupci obou států diskutovali o zavedení přímého

---

⁷² „April 13, 2009, Memorandum on Promoting Democracy and Human Rights in Cuba“, Official White house site, https://www.whitehouse.gov/the_press_office/Memorandum-Promoting-Democracy-and-Human-Rights-in-Cuba (staženo 20. 11. 2014)

⁷³ „Official remarks of United States president Barack Obama at the opening Ceremony“, (příspěvek přednesený v rámci The Fifth Summit on the Americas, Port of Spain, Trinidad a Tobago, 17. 4. 2009), 4. http://www.summit-americas.org/v_summit.html (staženo 16. 3. 2015)

⁷⁴ William M. LeoGrande, „Engaging Cuba: A roadmap“, *World Policy Journal*, Vol. 25, No. 4 (Winter, 2008/2009), 88, <http://www.jstor.org/discover/10.2307/40210125?sid=21105734971001&uid=3737856&uid=2129&uid=4&uid=2&uid=70> (staženo 20. 11. 2015).

komunikačního spojení mezi vládami.⁷⁵ Americký prezident kubánské zástupce upozornil, že ke zlepšení vztahů obou zemí bude nutné, aby Kuba zvážila svůj současný postoj k americké politice a dala najevo, že si sama přeje zlepšení vzájemné komunikace.⁷⁶

3.3 Uvěznění Alana Grosse a zvýšení napětí mezi zeměmi

Pozitivní směřování americko-kubánských jednání bylo ohroženo na konci prvního roku prezidentovy administrativy, když kubánská vláda v prosinci 2009 zadržela Alana Grosse (viz kapitola 2.6.). Uvěznění amerického občana negativně ovlivnilo prezidentovy snahy navázat komunikaci s kubánským vůdcem a jednání, která spolu země vedly v předchozích měsících téhož roku, byla přerušena.⁷⁷ Represe kubánské vlády vůči politickým odpůrcům společně s úmrtím kubánského disidenta Orlanda Zapaty Tamaya na začátku roku 2010 ještě podnítily napětí mezi oběma státy. Jak ve svém prohlášení *Statement by the President on the Human Rights Situation in Cuba* k veřejnosti v dubnu 2010 uvedl, prezident i nadále hodlal podpořit všechny prostředky k zajištění svobody a lidských práv Kubánců, neboť kubánská vláda reagovala na požadavky vlastních lidí jejich útlakem.⁷⁸ V září stejného roku prodloužil americký prezident ekonomické embargo na další rok. Tímto potvrdil, že dokud se Kuba nevydá cestou demokracie (což byl vždy hlavní požadavek americké vlády), embargo nebude zrušeno.⁷⁹

V roce 2011 ve svém lednovém prohlášení *Reaching out to the Cuban people* rozšířil prezident možnosti amerických obyvatel cestovat na Kubu, a to hlavně z kulturních, studijních a výzkumných důvodů. Společně s tím také umožnil Američanům, aby zasílali peněžní podporu i kubánským rodinám, s kterými nejsou

---

⁷⁵Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, (Washington: Congressional research service, 31. 7. 2014), 26.

(<http://fas.org/sgp/crs/row/R43024.pdf> staženo 23. 3. 2015)

⁷⁶Leonardo Padura Fuentes, „Obama’s Cuba challenge“, *New Internationalist*, Issue 424 (July/August 2009), 34,

<http://newint.org/columns/essays/2009/07/01/obama-cuba-challenge/> (staženo 20. 1. 2015).

⁷⁷Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, 42.

⁷⁸„Statement by the President on the Human Rights Situation in Cuba“, Official White House site, <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/statement-president-human-rights-situation-cuba> (staženo 20. 3. 2015)

⁷⁹„Obama position on Cuba“, the site for 2012 presidential candidates,

spříznění. Tato opatření měla společně s těmi z roku 2009 usnadnit komunikaci s Kubánci a podpořit je v tom, aby byli schopni se vymanit z útlaku kubánského režimu a zajistit si dodržování svých práv.⁸⁰

3.4 Americko-kubánská politika po volbách roku 2012 a obnovení jednání s Kubou

Zahraniční politika vůči Kubě nebyla do volebních kampaní prezidentských kandidátů v roce 2012 téměř začleněna. Republikánská strana pouze kritizovala Obamovu neschopnost v jeho předchozím období docílit posunu v americko-kubánských vztazích. Republikánský kandidát Mitt Romney pronesl jednu z mála poznámek ke svému stanovisku ohledně Kuby ve svém předvolebním proslovu v Miami. „*Pokud budu mít to štěstí stát se příštím americkým prezidentem, budu se snažit, aby byl Fidel Castro konečně odstraněn z této planety. Musíme být připraveni na to bojovat za svobodu na Kubě.*“⁸¹ Samotné volby prokázaly, že podpora demokratického kandidáta kubánskými Američany je vysoká navzdory tomu, že se z řad veřejnosti ozývala kritika na Obamovu kubánskou politiku za jeho prvního volebního období.⁸² Dle jednoho průzkumu získal Barack Obama 53 % hlasů americko-kubánské komunity, zatímco republikánský kandidát Mitt Romney pouze 47 %.⁸³ Druhý průzkum však poukazuje na 52 % převahu Mitta Romneyho. Přesto nebyl v předchozích prezidentských volbách žádný jiný kandidát Demokratické strany kubánskou komunitou více podporován.⁸⁴ Do druhého prezidentského období vstupoval Obama bez

---

<http://2012.presidential-candidates.org/Obama/Cuba.php> (staženo 16. 3. 2015)

⁸⁰ „Reaching out to Cuban people“, Official White house site,

https://www.whitehouse.gov/the_press_office/Fact-Sheet-Reaching-out-to-the-Cuban-people/ (staženo dne 16. 3. 2015)

⁸¹ William M. LeoGrande, *Fresh Start for a Stale Policy: Can Obama Break the Stalemate in U. S. - Cuban Relations?* School of Public Affairs, (Washington: American University, 2012), 3,

http://www.american.edu/search.cfm?site=AU_website&entqr=0&ud=1&sort=date%3AD%3AL%3Ad1&output=xml_no_dtd&client=default_frontend&proxystylesheet=default_frontend&oe=UTF-8&ie=UTF-8&q=LeoGrande+Fresh+Start&context=%2Fsearch.cfm (staženo 20. 3. 2015)

⁸² LeoGrande, *Fresh Start for a Stale Policy*, 1–3.

⁸³ „Poll: Obama got big share of Cuban American vote, won among other Hispanics in Florida“, Miami Herald,

<http://www.miamiherald.com/news/politics-government/article1944391.html> (staženo 8. 5. 2015)

⁸⁴ LeoGrande, *Fresh start for a Stale Policy*, 4.

významných politických slibů, které by měly změnit kubánskou politiku: americko-kubánská agenda zůstala shodná s tou z prvního prezidentského období.⁸⁵

Dvouletou odmlku ve společných jednáních mezi USA a Kubou prolomil Raúl Castro v červenci 2012 veřejným oznámením, že kubánská vláda je ochotna diskutovat se Spojenými státy na jakémkoliv téma, a to včetně svobody tisku, lidských práv a demokracie na Kubě.⁸⁶ V průběhu roku 2013 spolu obě země spolupracovaly například na obnovení jednání o přímém komunikačním spojení mezi vládami či o vzdušných a námořních průzkumech. Po osmnácti měsíční odmlce spolu vlády USA a Kuby také obnovily jednání na téma migrace, která pokračovala v lednu a červenci 2014.⁸⁷ Prezident Obama v listopadu roku 2013 veřejně potvrdil své stanovisko, že je nutno modernizovat americkou politiku vůči Kubě.⁸⁸ V prosinci téhož roku potvrdil, že jeho zájem navázat kontakt s kubánským vůdcem Raúlem Castrem přetrvál, když si s ním na pohřbu Nelsona Mandely potřásl rukou. Tímto gestem však vyvolal značnou kontroverzi na mezinárodní politické scéně i mezi americkou veřejností. Viditelné přátelské jednání s diktátorem popíralo hlavní myšlenku americké politiky, tj. odpor k porušování lidských práv na Kubě.⁸⁹

Na počátku roku 2014 se zdálo, že Obamova kubánská politika procházela krizí. Jednání mezi americkou a kubánskou vládou z roku 2013 sice pokračovala, americké ministerstvo zahraničí v čele s Johnem Kerryem však v průběhu roku veřejně kritizovalo zhoršení situace politických odpůrců na Kubě a zdůrazňovalo, že je potřeba intenzivněji podporovat hlavní záměr americko-kubánské politiky, kterou je ochrana lidských práv kubánských obyvatel.⁹⁰ Do roku 2014 vstupoval Obama s mnohem nižším rozpočtem na podporu demokracie na Kubě než v předchozím roce.⁹¹ Nedostatečné reformy, které Obama ve své zahraniční politice vůči Kubě prosazoval, byly kritizovány odborníky na mezinárodní politiku i veřejností.⁹²

---

⁸⁵Ibid., 3, 17, 21.

⁸⁶„Cuban president Raúl Castro willing to hold no-limits talks with America“, *The Guardian*, <http://www.theguardian.com/world/2012/jul/26/cuba-president-raul-castro-talks-with-america> (staženo 8. 5. 2015)

⁸⁷Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, 55, 27.

⁸⁸„Obama’s meeting in Miami: what it all means“, Council on Hemispheric Affairs, <http://www.coha.org/obamas-meeting-in-miami-what-it-all-means/> (staženo 13. 5. 2015)

⁸⁹„Obama Reaches Out to Cuba’s Leader, but the Meaning May Elude Grasp“, *The New York Times*, http://www.nytimes.com/2013/12/11/world/africa/will-handshake-with-castro-lead-to-headache-for-obama.html?_r=0 (staženo 17. 3. 2015)

⁹⁰Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, 28.

⁹¹Ibid., 73.

⁹²„Low-Hanging Fruit“, Council on Foreign Relations, independent, <http://www.cfr.org/cuba/low-hanging-fruit/p31996> (staženo 19. 3. 2015)

4 Změna kubánsko-americké politiky po 17. prosinci 2014

Dne 17. prosince 2014 oznámil prezident Obama ve svém projevu americké veřejnosti, že Spojené státy mění směřování americké politiky vůči Kubě. Hlavní změna spočívala v postupné normalizaci vztahů mezi oběma zeměmi.⁹³ Ta byla dohodnuta během tajného osmnáctiměsíčního jednání mezi kubánskými a americkými zástupci, na kterém se podíleli také papež František a kanadská vláda a které vyvrcholilo telefonickým rozhovorem mezi Raúlem Castrem a Barackem Obamou.⁹⁴ Jak ve svém projevu americký prezident předestřel, normalizace vztahů mezi USA a Kubou by měla přinést zlepšení životních podmínek a větší zapojení kubánského obyvatelstva ve světě. Měly by být také postupně obnoveny diplomatické vztahy. *„Nejvýznamnější změna během padesáti let naší (kubánské a americké) politiky odstraní zastaralý přístup americké politiky vůči Kubě, který po desetiletí narušoval naše společné zájmy, a namísto toho začneme s normalizací vzájemných vztahů našich zemí. Společně s těmito změnami poskytneme americkým a kubánským obyvatelům více příležitostí spolupracovat a započneme tak novou kapitolu v latinskoamerických vztazích.“*⁹⁵

Kubánský prezident Raúl Castro pronesl ve stejný den jako americký prezident Obama k americké veřejnosti obdobný proslov ke Kubáncům. Kubánská vláda souhlasila s obnovením diplomatických vztahů a vyzvala americkou vládu, aby odstranila bariéry, které zatěžují vzájemné vztahy. Kubánský prezident také přislíbil, že Kuba bude ochotna jednat s USA o konfliktních tématech, jako jsou otázka lidských práv, přechod k demokracii a zachování státní suverenity.⁹⁶ Oznámená normalizace

---

⁹³Celý projev zde: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/12/17/fact-sheet-charting-new-course-cuba>

⁹⁴„U. S. to Restore Full Relations With Cuba, Erasing a Last Trace of Cold War Hostility“, The New York Times, <http://www.nytimes.com/2014/12/18/world/americas/us-cuba-relations.html> (staženo 20. 4. 2015)

⁹⁵„Fact sheet by president Obama Charting new course to Cuba“, The official site of White house, <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/12/17/fact-sheet-charting-new-course-cuba> (staženo dne 26. 4. 2015)

⁹⁶„Statement by the Cuban president on 17th December 2014“, Cuba Minrex, <http://www.cubaminrex.cu/es/statement-cuban-president#overlay-context=es/portada> (staženo dne 28. 4. 2015)

americko-kubánských vztahů měla velmi pozitivní odezvu v řadách kubánského obyvatelstva.⁹⁷

Několik faktorů napomohlo k jednání o spolupráci mezi Kubou a USA. Jedním z nich byl otevřenější přístup Raúla Castra k reformám jak v ekonomice, tak oblasti mezinárodních vztahů. Raúl Castro si na rozdíl od jeho bratra Fidela Castra byl vědom, že socialismus na Kubě je udržitelný pouze v případě, že se země více zapojí do mezinárodní ekonomiky a politiky. Raúlova ochota překonat izolovanost Kuby vůči „západním“ státům umožnila navázat komunikaci s USA. Na zlepšení vztahů se podílela také snaha prezidenta Obamy v jeho posledních dvou letech ve funkci prezidenta splnit své předvolební sliby a prosadit změny v americko-kubánské politice. Tyto změny ovlivnil také rostoucí vliv amerických zájmových skupin v kubánské otázce, zvláště pak obchodníků, akademiků, ochránců lidských práv i náboženských spolků. Zejména náboženské skupiny na Kubě i v USA sehrály významnou roli při vyjednávání obou vlád. Společně s tím k normalizaci vztahů přispěla také zmírňující se podpora uplatňování striktní americko-kubánské politiky mezi americko-kubánskou komunitou (viz kapitola 1.2).⁹⁸

4.1 Kroky k normalizaci americko-kubánských vztahů

V návaznosti na prosincový projev podnikl prezident Obama kroky, kterými stvrdil svůj záměr spolupracovat s kubánskou vládou. Prezident dal vládě pokyn k tomu, aby byla zahájena jednání o obnovení diplomatických vztahů mezi zeměmi, přerušovaných v roce 1961. Vláda Spojených států se také zavázala k obnovení americké ambasády v Havaně. Současně s tím Kuba a USA přislíbily, že budou zástupci jejich zemí pořádat vzájemné politické návštěvy. Společně by měly v budoucnu diskutovat o problémových oblastech, které se dotýkají jejich společných zájmů. Mezi tyto problémové oblasti patří migrace obyvatel, ochrana společnosti proti omamným látkám, obchod s lidmi a jiné.⁹⁹

---

⁹⁷ „After the Thaw: What's Next in U. S. -Cuba Relations?“, Julia E. Sweig, Council on Foreign Relations, <http://www.cfr.org/cuba/after-thaw-next-us-cuba-relations/p35864> (staženo 20. 3. 2015)

⁹⁸ Další faktory zmíněny v článku Teda Picconeho „On Cuba, Obama Goes Long and Castro Holds On“, Brookings, <http://www.brookings.edu/blogs/up-front/posts/2014/12/22-on-cuba-obama-goes-long-piccone> (staženo 2. 5. 2015)

⁹⁹ „Fact sheet by president Obama Charting new course to Cuba“

I přes plánované změny se americká politika bude nadále snažit o posílení dodržování lidských práv kubánskou vládou a zavedení demokratického režimu na Kubě, který by vedl ke zlepšení životní úrovně kubánských obyvatel. Ačkoliv kubánská vláda během tajných jednání s USA požadovala ukončit sponzorování projektů, které se snaží podpořit prosazení demokracie na Kubě, Spojené státy to odmítly. Americký Kongres se zavázal pokračovat ve financování demokratických programů, které poskytují humanitární pomoc, podporují svobodu obyvatel a zajišťují přístup k informacím přes vládou zavedenou cenzuru.¹⁰⁰

V poskytnutí většího peněžního zázemí kubánských obyvatel by měla pomoci také úprava regulací ve prospěch kubánských obyvatel. Dodatek k úpravě regulací by měl v budoucnu pomoci Kubáncům podpořit soukromé podnikání a právo vlastnit majetek. Stejně tak by měly pomoci zajistit volný tok informací na Kubě.¹⁰¹

Hranice peněžních příspěvků, které mohou Američané v případě zájmu poskytovat obyvatelům na Kubě, se zvedla z 500 dolarů na 2 000 amerických dolarů. To by mohlo Kubáncům pomoci zlepšit jejich peněžní zázemí.¹⁰²

Společně s tím také americká vláda rozšířila poskytování licence pro cestování na Kubu na 12 kategorií.¹⁰³ S rozšířenými možnostmi cestovat na Kubu by mohl vzrůst počet tamních amerických investorů a ti by mohli pomoci místním obchodníkům s ekonomickým rozvojem. V zájmu Spojených států je také rozšířit export určitého zboží a služeb na Kubu. Tento druh zboží (zemědělské vybavení, stavební materiály) by měl pomoci v rozvoji soukromého podnikání.¹⁰⁴

Americký prezident dal pokyn ministru zahraničí Johnu Kerrrymu, aby přezkoumal otázku odstranění Kuby ze seznamu teroristických organizací. Pro Kubu by to znamenalo zrušení hlavních protiteroristických opatření, která Amerika vůči Kubě uplatňuje. Mohlo by například dojít k odblokování amerických bankovních kont v kubánských bankovních institucích.¹⁰⁵

Pro obě země by nejvýznamnější krok k navázání přátelských vztahů představovalo zrušení embarga. O to také požádal prezident Obama americký Kongres

---

¹⁰⁰ „Normalizing Relations With Cuba: The Unfinished Agenda“, Wiliam LeoGrande, The Newsweek, <http://www.newsweek.com/normalizing-relations-cuba-unfinished-agenda-303232> (staženo dne 1. 5. 2015)

¹⁰¹ „Fact sheet by president Obama Charting new course to Cuba“,

¹⁰² Ibid.

¹⁰³ Celý rozpis kategorií zde <https://www.whitehouse.gov/issues/foreign-policy/cuba>

¹⁰⁴ „Fact sheet by president Obama Charting new course to Cuba“

ve svém prosincovém projevu. „*Embargo, které je již několik desítek let uvaleno na Kubu, je zakotveno v americké legislativě. V důsledku těchto změn (kubánsko-americké politiky) doufám, že se Kongres zapojí do jednání, které by mohlo vést k jeho odvolání.*“¹⁰⁶ Ten však není nakloněn zrušení nejrozsáhlejšího sankčního opatření, které Amerika vůči Kubě uplatňuje.

4.2 Neshody v Kongresu ohledně změn v americko-kubánské politice

Jeden z problémů, který komplikuje možnost prezidenta Obamy prosadit nový přístup americko-kubánské politiky, je odpor velké části amerického Kongresu k obnově vztahů s Kubou. Ačkoliv je prezident schopen části dohody implementovat sám, některé body, jako například plné obnovení diplomatických vztahů a vytvoření ambasády, vyžadují podporu Kongresu.¹⁰⁷ Ten schvaluje finance na prostředky k dosažení vytyčených cílů prezidentovy administrativy a je oprávněn měnit legislativní ustanovení, která se týkají kubánské politiky. Od prosince 2014 Obamovi oponenti v Kongresu hrozí, že zablokují zvolení amerického ambasadora a odmítnou schválit finanční prostředky pro americkou ambasádu na Kubě.¹⁰⁸

Kritici poukazují na nedostatečnou důslednost prezidentova rozhodnutí s tím, že stejné ústupky, které americká vláda kubánskému režimu poskytla, se budou snažit vymáhat také například režimy v Severní Koreji, Iránu a Venezuele. Nejkritičtější se opozice v Kongresu staví vůči faktu, že prezident navázal spolupráci s kubánskou

---

¹⁰⁵ „Charting new course to Cuba“, The official site of White house, <https://www.whitehouse.gov/issues/foreign-policy/cuba> (staženo 1. 3. 2015)

¹⁰⁶ „Can Congress block Obama's efforts to normalize Cuba relations?“, The CBS News, <http://www.cbsnews.com/news/can-congress-block-obamas-efforts-to-normalize-cuba-relations/> (staženo 1. 5. 2015)

¹⁰⁷ „Can Obama lift embargo alone?“, The Hill, <http://thehill.com/policy/finance/227442-can-obama-lift-cuba-embargo-without-congress> (staženo 3. 5. 2015)

¹⁰⁸ „US congressional leaders vow to block Cuba embassy and ambassador“, The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2014/dec/18/cuba-embargo-supporters-block-embassy-plans> (staženo 1. 5. 2015)

vládou navzdory jejímu nehumánnímu přístupu k lidským právům a absenci demokracie na Kubě.¹⁰⁹

Mezi kritiky vyvstávají obavy, že pokud by prezident Obama dále pokračoval v uvolňování kubánské politiky, kubánský režim by dále neměl snahu na tom změnit své nehumánní zacházení s politickými vězni či navýšit svobody kubánských obyvatel. Odpůrci embarga tvrdí, že jeho zrušení by mělo vést k většímu finančnímu zajištění Kubánců. Kritici však uvádí, že peníze z navýšeného amerického turismu a investic by nešly do rukou kubánských občanů, ale kubánské vládě. Státem vlastněné podniky kontrolují místní ekonomiku a firmy mezinárodních investorů. Z vydělané mzdy svých pracovníků si nechávají 92 %. USA by po zrušení ekonomických sankcí umožnily Kubě přístup k novým technologiím. Pokud by si však tento přístup nevymínily podmínkou, že budou technologie použity například k rozšíření internetového spojení kubánským občanů, vláda by měla prostředek na upevnění cenzury a dohledu nad životy kubánských obyvatel na ostrově.¹¹⁰

Naopak zastánci úplného obnovení vztahů mezi USA a Kubou argumentují tím, že restriktce v oblasti cestování a obchodu nebyly efektivní a změna politického režimu a respekt kubánské vlády vůči lidským právům obyvatel na Kubě bude spíše možné prosadit, pokud bude americká vláda s Kubou spolupracovat.¹¹¹ To potvrzují i někteří experti na americko-kubánskou politiku, jako například Julie Sweigová.¹¹²

Proti Obamově návrhu se postavila část kongresmanů, převážně členů Republikánské strany, kteří byli tradiční zastánci striktních opatření vůči Kubě.¹¹³ Silně opoziční vůči přátelskému jednání s Kubou jsou zejména senátoři z Floridy. Početná kubánská menšina, která zde žije, kritizuje Obamovy ústupky vůči kubánské vládě. Kubánský režim nezměnil své praktiky, které americká vláda padesát let kritizovala (jako například nedostatečný respekt kubánské vlády k lidským právům nebo komunismus na Kubě), a přesto došlo k navázání oficiálních vztahů mezi zeměmi. To

---

¹⁰⁹ „Rubio Comments On Reports Of Change In U. S. Policy Toward Cuba, Release Of Alan Gross“, oficiální stránka amerického senátora Marca Rubia, <http://www.rubio.senate.gov/public/index.cfm/press-releases?ID=d6c39dd4-8d06-4de3-8065-5cb27d865f1f> (staženo 1. 5. 2015)

¹¹⁰ „The new Cuba policy: breakthrough or bailout? Open letter to Congress“, The Washington post, <http://pics.mcclatchyinteractive.com/incoming/article9774506.ece/BINARY/Carta%20a1%20Congreso%20condenando%20nueva%20pol%C3%ADtica%20hacia%20Cuba%20.pdf> (staženo 10. 5. 2015)

¹¹¹ „Top GPO, Democratic Consultants to push Congress to End Cuba Embargo, The Wall Street Journal, <http://blogs.wsj.com/washwire/2015/04/16/top-gop-democratic-lobbyists-to-push-congress-to-cuba-embargo-repeal/> (staženo 3. 5. 2015)

¹¹² „After the Thaw: What's Next in U. S. -Cuba Relations?“, Julia E. Sweig

¹¹³ „Can Congress End the Cuba Embargo? Many Republicans Want the Embargo to Fall“, Just Foreign Policy, <http://www.justforeignpolicy.org/node/1577> (staženo 3. 5. 2015)

by v minulosti bylo nemyslitelné. Obdobně kritizují unáhlené prolomení kubánsko-amerických vztahů hlavní oponenti prezidenta, jako jsou například republikánský senátor Marco Rubio a kongresman Mario Díaz-Balart.¹¹⁴ Typickými oponenty Obamovy politiky je například John McCain, bývalý republikánský protikandidát Obamy, nebo texaský senátor Ted Cruz.¹¹⁵ Přestože v minulosti stáli v opozici vůči zmírnění opatření vůči Kubě převážně republikáni, ani jedna z politických stran nemá jasno v tom, jaký postoj k Obamovu oznámení z prosince 2014 zaujmout.¹¹⁶ Někteří demokraté, jako například senátor Bob Menendez, který převážně podporoval Obamova politická rozhodnutí, se s prezidentem v názoru na směřování kubánské politiky rozcházejí.¹¹⁷ Současně se mezi republikány objevují senátoři, jako třeba kentucký zástupce Rand Paul či demokratický senátor Patrick Leahy, kteří prezidentovo rozhodnutí podporují.¹¹⁸

4.3 Výsledky plynoucí z částečného obnovení spolupráce

Díky novému kurzu americko-kubánské politiky zavedenému v prosinci 2014 byl po pěti letech z kubánského vězení propuštěn Alan Gross spolu s americkým špiónem Rolandem Trujillem.¹¹⁹ Americká vláda na oplátku propustila kubánské špiony z tzv. „Kubánské pětky“, kteří byli uvězněni roku 2001. Vzájemná výměna odsouzených byla označena za definitivní konec konfliktu studené války.¹²⁰ Kritika zaznívající z řad oponentů však poukazuje na fakt, že Alan Gross byl propuštěn na

---

¹¹⁴ „Can Congress block Obama's efforts to normalize Cuba relations?“

¹¹⁵ „Opposition to Obama's Cuba policy: who are those guys?“, Foreign policy Journal, <http://www.foreignpolicyjournal.com/2014/12/29/opposition-to-obamas-cuba-policy-who-are-those-guys/> (staženo 10. 5. 2015)

¹¹⁶ „Congress deeply divided over Obamas Cuba deal“, The CBS News, <http://www.cbsnews.com/news/congress-deeply-divided-over-obamas-cuba-deal/> (staženo 20. 3. 2015)

¹¹⁷ „Chairman Menendez's Statement on U. S. – Cuba Relationship“, the official site of senator Bob Menendez, http://www.menendez.senate.gov/news-and-events/press/chairman-menendezs-statement-on-u.s._cuba-relationship- (staženo 1. 5. 2015)

¹¹⁸ „US congressional leaders vow to block Cuba embassy and ambassador“

¹¹⁹ „Obama and Castro hail historic breakthrough for US-Cuba relations – as it happened“, The Guardian, <http://www.theguardian.com/us-news/live/2014/dec/17/alan-gross-cuba-prisoner-freed-obama> (staženo 28. 4. 2015)

¹²⁰ „U. S. spy freed by Cuba was long-time asset“, The Washington post, http://www.washingtonpost.com/world/national-security/us-spy-freed-by-cuba-was-longtime-asset/2014/12/17/a3b374c4-8612-11e4-a702-fa31ff4ae98e_story.html (staženo 8. 5. 2015)

základě výměny vězňů, tedy ne bezpodmínečně, jak americká vláda původně vyžadovala.¹²¹

Otázkou zůstává, jak velkou část změn bude prezident Obama schopen prosadit. Dne 11. dubna 2015 proběhlo první oficiální setkání kubánského a amerického prezidenta po 60 letech, během kterého Raúl Castro a Barack Obama diskutovali například o obnovení diplomatických vztahů.¹²² Kuba však stále nebyla vyjmuta ze seznamu zemí podporujících terorismus, s kterými dle americké legislativy nemůže prezident plně obnovit diplomacii.¹²³ Pro plné obnovení diplomacie požaduje Kuba po Spojených státech odstranění embarga. Jak kubánský prezident zmínil ve svém prosincovém projevu: *„To (oznámené obnovení diplomatických vztahů) však neznamena, že byl vyřešen hlavní problém ve vztazích našich zemí. Ekonomická a finanční blokáda, která v průběhu let způsobila nesčetné škody na životech kubánských obyvatel i v ekonomice naší země, musí být zrušena.“*¹²⁴ K odstranění ekonomických sankcí je však nutné, aby se vlády obou zemí shodly v otázce lidských práv, což v blízké budoucnosti není pravděpodobné.¹²⁵ Na začátku roku 2015 došlo k rozsáhlému zásahu proti Kubáncům protestujícím proti režimu, za který americké ministerstvo zahraničí kubánský režim oficiálně zkritizovala.¹²⁶ Stejně tak by musel prezident Obama přesvědčit americký Kongres o tom, že zrušení embarga může spíše než jeho striktní dodržování pomoci kubánským obyvatelům zlepšit životní podmínky.

---

¹²¹ „Congress deeply divided over Obamas Cuba deal“

¹²² „Obama calls for respect, Raul Castro for patience in historic talks“, The LA Times, <http://www.latimes.com/world/mexico-americas/la-fg-obama-castro-20150411-story.html#page=1> (staženo 29. 4. 2015)

¹²³ „Normalizing Relations With Cuba: The Unfinished Agenda“, William LeoGrande, The Newsweek, <http://www.newsweek.com/normalizing-relations-cuba-unfinished-agenda-303232> (staženo dne 1. 5. 2015)

¹²⁴ „Statement by the Cuban president on 17th December 2014“

¹²⁵ „President Raúl Castro speaks to Third CELAC Summit in Costa Rica“, Granma, official voice of the communist party of Cuba central committee, <http://en.granma.cu/mundo/2015-01-29/president-raul-castro-speaks-to-third-celac-summit-in-costa-rica> (staženo 3. 5. 2015)

¹²⁶ „US, Cuba relations update: Political activists detained; US ‘Condemns’ Cuban government on human rights violation, Latin Post, <http://www.latinpost.com/articles/30132/20150105/cuba-relations-today-activists-detained-condemns-cuban-government-possible-setback.htm> (staženo 13. 5. 2015)

Závěr

Z práce vyplývá, že v průběhu Obamova prezidentství od roku 2009 – 2014 došlo k pozitivnímu posunu ve vztazích mezi Spojenými státy a Kubou. Několik důležitých faktorů se podílelo na zlepšení vztahů mezi oběma zeměmi. Jedním z nich byl nástup nového kubánského prezidenta Raúla Castra, který zavedl částečné reformy kubánského režimu, zvláště v ekonomické sféře. Reformní přístup aplikoval i v oblasti mezinárodní politiky a byl ochotný spolupracovat s USA. Hlavní vliv na směřování americko-kubánské politiky měl současný americký prezident Barack Obama. Vstřícnější přístup vůči Kubě zastával již ve své předvolební kampani v roce 2008. Prezident označil padesát let trvající americkou politiku vůči Kubě a nástroje americko-kubánské politiky (například embargo či přerušování diplomatických vztahů s Kubou) jako nefunkční. Jeho stanovisko si postupem času osvojila také americká veřejnost. I největší odpůrci možné spolupráce s Kubou, jako je Republikánská strana či kubánští přistěhovalci na Floridě, změnily v průběhu let svůj názor na americko-kubánskou politiku. V současnosti většina kubánských Američanů souhlasí s tvrzením, že americké sankce vůči Kubě neměly dostatečný účinek na to, aby způsobily převrat kubánského režimu. Americká politika, která je prosazuje, by podle nich měla být změněna. Základní element ekonomických opatření vůči Kubě, embargo, ztratilo podporu jak v politice, tak mezi veřejností.

Prezident Obama pokračoval v uvolňování striktní americké politiky ve svém prvním i druhém volebním období, když zmínil omezení například v otázce cestování na Kubu. Uvolnění americké politiky vůči Kubě prezentoval v projevech k americkému národu. Ty měly ke kubánské vládě vyslat signály, že je Amerika připravena jednat s Kubou a postupně dospět k obnovení vzájemných vztahů. V průběhu let Obamova prezidentství navázala americká vláda s Kubou jednání v několika oblastech, zabývající se například otázkou migrace či přímého komunikačního spojení mezi vládami. Tato jednání byla přerušena po uvěznění Alana Grosse kubánskou vládou. Po dvouleté odmlce v komunikaci došlo díky iniciativě obou prezidentů k obnovení vzájemných jednání, která vyvrcholila 17. prosince 2014. Tento den představoval významný krok k obnovení diplomatických styků a postupný přechod k normalizaci vztahů. Přesto některé neshody mezi Kubou a USA stále zůstávají nedořešené. Mezi státy úspěšně proběhla výměna amerických a kubánských vězňů. Ohledně dodržování lidských práv

či zavedení demokracie na Kubě však nebyly kubánskou vládou poskytnuty žádné záruky.

V současnosti vyvstává otázka, jak se bude americko-kubánská politika dále vyvíjet. Vzhledem k narůstajícímu odporu veřejnosti vůči ekonomickým sankcím není starý model americko-kubánské ekonomiky udržitelný a v budoucnu pravděpodobně dojde k situaci, kdy ho budou američtí politici nuceni přehodnotit. Všeobecně se dá říci, že americký postup vůči Kubě uplatňovaný od šedesátých let minulého století je málo efektivní. V prosinci 2014 požádal prezident Obama americký Kongres o zrušení embarga. Kongres však nebyl ochoten tento návrh odsouhlasit. Názory členů amerického Kongresu na Obamovy kroky k obnovení spolupráce s Kubou se různí. Nesouhlas některých senátorů a kongresmanů s obnovením americko-kubánských vztahů by mohl vést k zablokování financí potřebných na spolupráci v oblastech diplomacie. Bez legislativní podpory Kongresu však nemůže prezident Obama progresivně postupovat v odstraňování bariér vůči Kubě, a proto není pravděpodobné, že by v dohledné době došlo k plnému obnovení diplomatických vztahů s Kubou.

Summary

This Bachelor's thesis argues that a positive approach regarding relations between the United States and Cuba was adopted by the Obama Administration between 2009 and 2014. Several important factors contributed to the improvement of relations between the two countries. One of them was the ascent to power of new Cuban President Raul Castro. The main influence on the direction of US-Cuban policy was present-day US President Barack Obama. Since his election campaign in 2008, president has concluded the fifty years of American policy towards Cuba and the tools of US-Cuban policy, such as economic embargo or suspension of diplomatic relations with Cuba, had proved to be ineffective. His statement has been over time also embraced by American public. Even the biggest opponents of possible cooperation with Cuba, such as the Republican Party and Cuban immigrants in Florida, who are heavily biased against "Castros" regime, changed over the years their opinion on US-Cuban policy. The basic element of economic measures against Cuba, namely the embargo, lost the support of both politicians and the public.

President Obama continued in his first and second term to ease the strict US policy. He relaxed restrictions on travel to Cuba. Alterations of US policy towards Cuba were presented in speeches to the American people. These speeches sent signals to the Cuban government that America is ready to negotiate with Cuba and gradually to restore relations. Over the course of Obama's presidency, the US government continued talks with Cuba regarding several issues, such as migration or direct communications links between both governments. These negotiations were interrupted after the arrest of American, Alan Gross, by the Cuban government. The two-year intermission in communication was halted with a resumption of negotiations, which culminated on December 17, 2014. This day marked a significant step toward achieving the aim of restoring diplomatic relations and the gradual transition towards the normalization of relations, despite the fact that some disagreements between Cuba and the United States remain unresolved. An exchange of American and Cuban prisoners has been successfully undertaken. Still any guarantees have been given by the Cuban government regarding respect to human rights and the establishment of democracy in Cuba.

At the present time, the question naturally arises about the development of US-Cuban relations. Opinions of members of the US Congress on Obama's steps towards the resumption of cooperation with Cuba vary. Disapproval of some senators and congressmen to renewed US-Cuban relations might lead to denial of the financing needed for cooperation in the field of diplomacy. Without legislative support, President Obama cannot progressively proceed in removing barriers against Cuba and is, therefore, not likely in the foreseeable future to achieve a full restoration of diplomatic relations with Cuba.

Použitá literatura

Primární zdroje

„April 13, 2009, Memorandum on Promoting Democracy and Human Rights in Cuba“, Official White house site, https://www.whitehouse.gov/the_press_office/Memorandum-Promoting-Democracy-and-Human-Rights-in-Cuba (staženo 20. 11. 2014).

„Cuban democracy act“, U. S. Department of Treasury, <http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Documents/cda.pdf> (staženo 4. 5. 2015).

„Democracy“, U. S. Department of State, <http://www.state.gov/j/drl/democ/> (staženo 8. 5. 2015).

„Fact sheet by president Obama Charting new course to Cuba“, The official site of White house, <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/12/17/fact-sheet-charting-new-course-cuba> (staženo dne 26. 4. 2015).

„Helms-Burton act“, U. S. Department of Treasury, <http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Documents/libertad.pdf> (staženo 4. 5. 2015).

„Chapter 3: State Sponsors of Terrorism Overview“, Official site of U. S. Department of State, <http://www.state.gov/j/ct/rls/crt/2013/224826.htm> (staženo 10. 3. 2015).

„Charting new course to Cuba“, The official site of White house, <https://www.whitehouse.gov/issues/foreign-policy/cuba> (staženo 1. 3. 2015).

„Official remarks of United States president Barack Obama at the opening Ceremony“, (příspěvek přednesený v rámci The Fifth Summit on the Americas, Port of Spain, Trinidad a Tobago, 17. 4. 2009), http://www.summit-americas.org/v_summit.html (staženo 16. 3. 2015).

„Presidential determination: Trading With the Enemy Act“, Official White house site, <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/09/05/presidential-determination-trading-enemy-act> (staženo 8. 5. 2015).

„Reaching out to Cuban people“, Official White house site, https://www.whitehouse.gov/the_press_office/Fact-Sheet-Reaching-out-to-the-Cuban-people/ (staženo dne 16. 3. 2015).

„Statement by the President on the Human Rights Situation in Cuba“, Official White House site, <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/statement-president-human-rights-situation-cuba> (staženo 20. 3. 2015).

„U. S. Relations With Cuba, Fact Sheet“, Official site of U. S. Department of State, <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/2886.htm> (staženo 10. 3. 2015).

Sekundární zdroje

Odborné články

Alessandro Badella, „American Hýbris: US Democracy Promotion in Cuba after the Cold War – Part 1“, *International Journal of Cuban Studies*, 6.2 (Winter 2014), www.plutojournals.com/ijcs/ (staženo dne 20. 3. 2015).

Allesandro Badella, „Between Carter and Clinton: Obama´s policy towards Cuba“, *Caribbean Journal of International Relations & Diplomacy*, vol. 2, no 2. (06/2014), http://www.researchgate.net/publication/266384196_Between_Carter_and_Clinton_Obama%27s_Policy_Towards_Cuba (staženo 10. 5. 2015).

Arturo Lopez-Levy, 'Chaos and Instability': Human Rights and U. S. Policy Goals in Cuba, report on Human rights (NACLA, September/October 2011).

Carlos Ferrer, *Latin American Insight: Základy amerického embarga vůči Kubě. Národní zájem nebo politická hra?* (Praha: NADACE FORUM 2000, 2011), www.respektinstitut.cz (staženo dne 12. 4. 2015).

Leonardo Padura Fuentes, „Obama’s Cuba challenge“, *New Internationalist*, Issue 424 (July/August 2009), <http://newint.org/columns/essays/2009/07/01/obama-cuba-challenge/> (staženo 20. 1. 2015).

Mark P. Sullivan, *Cuba: U.S. Policy and Issues for the 113th Congress*, (Washington: Congressional research service, 31. 7. 2014), (staženo dne 23. 3. 2015 <http://fas.org/sgp/crs/row/R43024.pdf>).

McClain Napier, „The Cuban embargo: Detrimental to Cuba, the United States and Democracy“, *Sigma: Journal of Political and International studies*, vol. 27(2010).

Adrienne Arsht, *US-Cuba: A New Public Survey Supports Policy Change* (Atlantic council: Washington, 2014), <http://www.esdp-course.ethz.ch/content/pubkms/detail.cfm?lng=en&id=177377> (staženo 28. 12. 2014).

Guillermo J. Grenier a Hugh Gladwin, *2014 Fiu Cuba poll: how Cuban Americans in Miami view U. S. policies toward Cuba* (FIU, Cuban research institute: Miami, 2014), <https://cri.fiu.edu/research/cuba-poll/> (staženo 15. 1. 2015).

Stephen Weber, Steven Kull, Clay Ramsay, Evan Lewis, Melanie Ciolek a Abe Medoff, *Cuba Policy and US Public Opinion April 15, 2009*, World public opinion (The Program On International Policy Attitudes: Washington, 2009), <http://worldpublicopinion.org/pipa/articles/brunitedstatescanadara/600.php?lb=brusc&pn=600&nid=&id> (staženo 14. 1. 2015).

Wayne S. Smith, *The continuing plight of the Cuban Five and continuing disappointment with the administration’s Cuba policy* (CIPS Cuba Project, May 2013), http://www.ciponline.org/images/uploads/publications/Policy_Brief_Smith_051613_Cuban_Five_Case.pdf (staženo 8. 5. 2015).

William M. LeoGrande, „Engaging Cuba: A roadmap“, *World Policy Journal*, Vol. 25, No. 4 (Winter, 2008/2009),

<http://www.jstor.org/discover/10.2307/40210125?sid=21105734971001&uid=3737856&uid=2129&uid=4&uid=2&uid=70> (staženo 20. 11. 2015).

William M. LeoGrande, *Fresh Start for a Stale Policy: Can Obama Break the Stalemate in U. S. -Cuban Relations?* School of Public Affairs, (Washington: American University, 2012),

[http://www.american.edu/search.cfm?site=AU_website&entqr=0&ud=1&sort=date%3AD%3AL%3Ad1&output=xml_no_dtd&client=default_frontend&proxystylesheet=default_frontend&oe=UTF-8&ie=UTF-](http://www.american.edu/search.cfm?site=AU_website&entqr=0&ud=1&sort=date%3AD%3AL%3Ad1&output=xml_no_dtd&client=default_frontend&proxystylesheet=default_frontend&oe=UTF-8&ie=UTF-8&q=LeoGrande+Fresh+Start&context=%2Fsearch.cfm)

[8&q=LeoGrande+Fresh+Start&context=%2Fsearch.cfm](http://www.american.edu/search.cfm?site=AU_website&entqr=0&ud=1&sort=date%3AD%3AL%3Ad1&output=xml_no_dtd&client=default_frontend&proxystylesheet=default_frontend&oe=UTF-8&ie=UTF-8&q=LeoGrande+Fresh+Start&context=%2Fsearch.cfm) (staženo 20. 3. 2015).

William M. LeoGrande, *Making-up is hard to do: Obama's „New approach“ to Cuba* (Nacla: July/August 2011),

<http://connection.ebscohost.com/c/articles/65331924/making-up-hard-do-obamas-new-approach-cuba> (staženo 20. 1. 2015).

Internetové zdroje

Amnesty International, *The US Embargo against Cuba: Its impact on economic and social rights*, (London: Amnesty International publications, 2009),

<http://www.amnestyusa.org/pdfs/amr250072009eng.pdf> (staženo 11. 4. 2015).

„Amnesty international report 2014/2015“, The official site of Amnesty International, global movement campaign to end abuse of human rights,

<https://www.amnesty.org/en/countries/americas/cuba/report-cuba/> (staženo dne 8. 4. 2015).

„Cuba“, Official Site of Gallup Inc., research-based, global performance-management consulting company, <http://www.gallup.com/poll/1630/Cuba.aspx> (staženo 6. 3. 2015).

„Chairman Menendez’s Statement on U. S. – Cuba Relationship“, the official site of senator Bob Menendez, http://www.menendez.senate.gov/news-and-events/press/chairman-menendezs-statement-on-u.s._cuba-relationship- (staženo 1. 5. 2015).

„Rubio Comments On Reports Of Change In U. S. Policy Toward Cuba, Release Of Alan Gross“, official site of senator Marco Rubio, <http://www.rubio.senate.gov/public/index.cfm/press-releases?ID=d6c39dd4-8d06-4de3-8065-5cb27d865f1f> (staženo 1. 5. 2015).

„Statement by the Cuban president on 17th December 2014“, Cuba Minrex, oficiální stránka kubánského ministerstva zahraničí, <http://www.cubaminrex.cu/es/statement-cuban-president#overlay-context=es/portada> (staženo dne 28. 4. 2015).

Internetové články

„After the Thaw: What's Next in U. S. -Cuba Relations?“, Council on Foreign Relations, <http://www.cfr.org/cuba/after-thaw-next-us-cuba-relations/p35864> (staženo 20. 3. 2015).

„As General assembly demands end to Cuba blockade for twenty-third consecutive years, country’s foreign minister cites losses exceeding to \$1 trillion“, Official Site of the United Nations, <http://www.un.org/press/en/2014/ga11574.doc.htm> (staženo 7. 5. 2015).

„Can Congress block Obama's efforts to normalize Cuba relations?“, The CBS News, <http://www.cbsnews.com/news/can-congress-block-obamas-efforts-to-normalize-cuba-relations/> (staženo 1. 5. 2015).

„Can Congress End the Cuba Embargo? Many Republicans Want the Embargo to Fall“, Just Foreign Policy, <http://www.justforeignpolicy.org/node/1577> (staženo 3. 5. 2015).

„Can Obama lift embargo alone?“, The Hill, <http://thehill.com/policy/finance/227442-can-obama-lift-cuba-embargo-without-congress> (staženo 3. 5. 2015).

„Congress deeply divided over Obamas Cuba deal“, The CBS News, <http://www.cbsnews.com/news/congress-deeply-divided-over-obamas-cuba-deal/> (staženo 20. 3. 2015).

„Contractor Jailed in Cuba Was Aiding Religious Groups, U. S. Says“, http://www.nytimes.com/2010/01/13/world/americas/13havana.html?_r=0 (staženo 18. 3. 2015).

„Cuban president Raúl Castro willing to hold no-limits talks with America“, The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2012/jul/26/cuba-president-raul-castro-talks-with-america> (staženo 8. 5. 2015).

„General Assembly Demands End to Cuba Blockade for Twenty-Second Year as Speakers Voice Concern over Impact on Third Countries“, Official Site of the United Nations, <http://www.un.org/press/en/2013/ga11445.doc.htm> (staženo dne 28. 3. 2015).

„Low-Hanging Fruit“, Council on Foreign Relations, <http://www.cfr.org/cuba/low-hanging-fruit/p31996> (staženo 19. 3. 2015).

„Normalizing Relations With Cuba: The Unfinished Agenda“, The Newsweek, <http://www.newsweek.com/normalizing-relations-cuba-unfinished-agenda-303232> (staženo dne 1. 5. 2015).

„Obama and Castro hail historic breakthrough for US-Cuba relations – as it happened“, The Guardian, <http://www.theguardian.com/us-news/live/2014/dec/17/alan-gross-cuba-prisoner-freed-obama> (staženo 28. 4. 2015).

„Obama calls for respect, Raul Castro for patience in historic talks“, The LA Times, <http://www.latimes.com/world/mexico-americas/la-fg-obama-castro-20150411-story.html#page=1> (staženo 29. 4. 2015).

„Obama Continues Misdirection in U. S. Policy Toward Cuba“, The Huffington Post, http://www.huffingtonpost.com/julia-e-sweig/obama-continues-misdirect_b_5806770.html (staženo 16. 3. 2015).

„Obama: McCain's Foreign Policy Stance "Incredibly Naive"“, The Huffington Post, http://www.huffingtonpost.com/2008/05/20/obama-mccains-foreign-pol_n_102729.html (staženo 16. 3. 2015).

„Obama's Cuba, Latin American policy“, Politico, <http://www.politico.com/news/stories/0508/10591.html> (staženo 16. 3. 2015).

„Obama's meeting in Miami: what it all means“, Council on Hemispheric Affairs, <http://www.coha.org/obamas-meeting-in-miami-what-it-all-means/> (staženo 13. 5. 2015)

„Obama, in Miami, Calls for Engaging With Cuba“, The New York Times, http://www.nytimes.com/2008/05/24/us/politics/24campaign.html?_r=0 (staženo 16. 3. 2015).

„Obama position on Cuba“, the Site for 2012 Presidential Candidates, <http://2012.presidential-candidates.org/Obama/Cuba.php> (staženo 16. 3. 2015).

„Obama Reaches Out to Cuba's Leader, but the Meaning May Elude Grasp“, The New York Times, http://www.nytimes.com/2013/12/11/world/africa/will-handshake-with-castro-lead-to-headache-for-obama.html?_r=0 (staženo 17. 3. 2015).

„On Cuba, Obama Goes Long and Castro Holds On“, Brookings, <http://www.brookings.edu/blogs/up-front/posts/2014/12/22-on-cuba-obama-goes-long-piccone> (staženo 2. 5. 2015).

„Opposition to Obama’s Cuba policy: who are those guys?“, Foreign Policy Journal, <http://www.foreignpolicyjournal.com/2014/12/29/opposition-to-obamas-cuba-policy-who-are-those-guys/> (staženo 10. 5. 2015).

„Poll: Obama got big share of Cuban American vote, won among other Hispanics in Florida“, Miami Herald, <http://www.miamiherald.com/news/politics-government/article1944391.html> (staženo 8. 5. 2015).

„President Raúl Castro speaks to Third CELAC Summit in Costa Rica“, Granma, <http://en.granma.cu/mundo/2015-01-29/president-raul-castro-speaks-to-third-celac-summit-in-costa-rica> (staženo 3. 5. 2015).

„Raúl Castro’s Foreign Policy Background“, Akademia.edu, http://www.akademia.edu/4187666/Ra%C3%BAI_Castro_s_Foreign_Policy_Background (staženo 9. 5. 2015).

„State keeps Cuba on terror sponsors list“, The Hill, <http://thehill.com/policy/international/302609-cuba-remains-a-state-sponsor-of-terror-despite-some-improvements> (staženo dne 25. 3. 2015).

„State sponsors: Cuba“, Council on Foreign Relations, <http://www.cfr.org/cuba/state-sponsors-cuba/p9359> (staženo 8. 5. 2015).

„The Cuban Five were fighting terrorism. Why did we put them in jail?“ The Washington Post, http://www.washingtonpost.com/opinions/the-cuban-five-were-fighting-terrorism-why-did-we-put-them-in-jail/2013/10/04/37c556a6-1fca-11e3-b7d1-7153ad47b549_story.html (staženo 10. 4. 2015).

„The new Cuba policy: breakthrough or bailout? Open letter to Congress“, The Washington Post, <http://pics.mcclatchyinteractive.com/incoming/article9774506.ece/BINARY/Carta%20a1%20Congreso%20condenando%20nueva%20pol%C3%ADtica%20hacia%20Cuba%20.pdf> (staženo 10. 5. 2015).

Top GPO, Democratic Consultants to push Congress to End Cuba Embargo, The Wall Street Journal, <http://blogs.wsj.com/washwire/2015/04/16/top-gop-democratic-lobbyists-to-push-congress-to-cuba-embargo-repeal/> (staženo 3. 5. 2015).

U. N. General Assembly votes against U. S. Cuba embargo for the 22nd year in a row“, CBS News, <http://www.cbsnews.com/news/un-general-assembly-votes-against-us-cuba-embargo-for-the-22nd-year-in-a-row/> (staženo 28. 3. 2015).

„U. S. -Cuba relations, Obstacles to U. S. - Cuba diplomacy“, Council on Foreign Relations, (<http://www.cfr.org/cuba/us-cuba-relations/p11113> (staženo 8. 5. 2015).

„US congressional leaders vow to block Cuba embassy and ambassador“, The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2014/dec/18/cuba-embargo-supporters-block-embassy-plans> (staženo 1. 5. 2015).

„U. S. spy freed by Cuba was long-time asset“, The Washington Post, http://www.washingtonpost.com/world/national-security/us-spy-freed-by-cuba-was-longtime-asset/2014/12/17/a3b374c4-8612-11e4-a702-fa31ff4ae98e_story.html (staženo 8. 5. 2015).

„U. S. to Restore Full Relations With Cuba, Erasing a Last Trace of Cold War Hostility“, The New York Times, <http://www.nytimes.com/2014/12/18/world/americas/us-cuba-relations.html> (staženo 20. 4. 2015).

„US, Cuba relations update: Political activists detained; US ‘Condemns’ Cuban government on human rights violation, Latin Post, <http://www.latinpost.com/articles/30132/20150105/cuba-relations-today-activists-detained-condemns-cuban-government-possible-setback.htm> (staženo 13. 5. 2015)

„Why the Cuba issue cuts no longer against Democrats in Florida“, The New York Times, <http://www.nytimes.com/2014/12/18/upshot/why-the-cuba-issue-no-longer-cuts-against-democrats-in-florida.html?abt=0002&abg=0> (staženo 8. 5. 2015).

„Why the US should keep the U. N. in business, USA Today,
http://usatoday30.usatoday.com/news/opinion/forum/2011-05-27-Danforth-US-shouldnt-defund-UN_n.htm (staženo 7. 5. 2015).